

ÅRSRAPPORT 2020

DEN NORSKE KIRKE - NORGGA GIRKU

Nord-Hålogaland bispedømmeråd - Davvi-Hålogalánda bismagodderaðði

*Framsdebilde: Utegudstjeneste i Domkirkeparken i Tromsø på julaften 2020.
Foto Steinar Sneås Skauge*

Innhold

1 LEDERS BERETNING	5
2 INTRODUKSJON TIL BISPEDØMMET OG HOVEDTALL	7
2.1 Organisering og formål	7
2.2 Volumtall	8
3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	10
3.1 Gudstjenesteliv	11
3.1.1 Den norske kirke som folkekirke og oppslutningen om denne	11
3.1.2 Vigselse	12
3.1.3 Gravferd	12
3.1.4 Samisk kirkeliv	14
3.1.5 Kvensk kirkeliv	15
3.2. Dåp og trosopplæring	17
3.2.1 Trosopplæringstilbud 0-18 år	17
3.2.2 Ungdomsdemokrati	21
3.3 Kunst og kultur	22
3.3.1 Kunst- og kulturuttrykk i kirken	22
3.3.2 Åpne kirker	23
3.4 Kirken og samfunn	24
3.4.1 Diakoni	24
3.4.2 Fellesskapstilbud til nye i Norge	26
3.4.3 Religionsdialog	26
3.4.4 Kirkens digitale nærvær	27
3.4.5 Kirkens synlighet	28
3.4.6 Samarbeid kirke/skole	30
3.4.7 Samarbeidsråd for kristne kirker i Barentsregionen	31
3.4.8 Beredskap	32
3.4.9 Misjon	32
3.4.10 Grønn kirke	33
3.5 Flere finner sin plass i kirkelig arbeid	34
3.5.1 Rekruttering til vigslede stillinger	34
3.5.2 Frivillighet	36
3.5.3 Kirkelige medarbeidere trives i jobben	37
3.5.4 Tilbud for unge i menigheten	37
3.6 Biskopens virksomhet	42
4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	44
4.1 HMS/Arbeidsmiljø	44
4.2 Ligestilling	45
4.3 Vurdering av mislighetsrisiko	46
5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	47
6 ÅRSREGNSKAP	49
Budsjetgruppe 1 A - Drift	51
Budsjetgruppe 1 B - Tilskudd	52
Særskilt om OVF-tilskuddet	52
Akkumulert mindreforbruk:	53

Nøkkeltall Svalbard kirke.....54

1 LEDERS BERETNING

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har også i 2020 søkt å realisere kirkens visjon: «Mer himmel på jord». På grunn av den pågående Covid-19 pandemien har vi møtt på nye utfordringer i det å være kirke gjennom året. Som bispedømme, menigheter og enkeltpersoner har vi lett oss fram til nye måter å gjøre ting på. Tross utfordringene og begrensningene har vi klart å være Guds hender i Nord-Hålogaland, hender som både har vært løftet i lovsang, foldet i bønn og strukket ut i tjeneste.

Færre mennesker deltok på gudstjenestene i 2020. Den fysiske deltagelsen er halvert, sammenlignet med 2019. Dette skyldes Covid-19. Det blir spennende å se om denne trenden fortsetter når vi kan samles i større grupper igjen.

Som en erstatning for de fysiske samlingene har det blitt produsert gudstjenester, trosopplæring og andre samlinger digitalt i menigheter i hele bispedømmet. Vi er stolte og takknemlige for den kreativiteten, pågangsviljen og formidlergleden som har blitt vist gjennom dette. Mye av det som er blitt sendt på ulike digitale plattformer har fått svært gode tilbakemeldinger og har blitt sett og hørt av mange mennesker. Dette har vært en av de store positive lærdommene i dette året.

Vi har lært oss å være kirke på en annen måte, og vil ta med oss denne lærdommen videre inn i den nye normalen. En del av det vi har lært er at den digitale kirke ikke alene kan dekke det åndelige behovet hos mennesker. Det mellommenneskelige som vever menighetene sammen får ikke like gode kår digitalt som når man er fysisk sammen. Dette har blitt veldig tydelig og sårt, og viser oss at kirken aldri kan bruke det digitale som noe mer enn et supplement.

De manglende mellommenneskelige relasjonene i pandemiåret har ført til psykiske problemer og ensomhet i samfunnet. Mange har også fått snudd økonomien på hodet. Fra kirkens side har det blitt gjort mye godt arbeid for å bøte på problemene, i form av matutdeling, samtaletilbud og lignende. Det er likevel ikke til å komme bort fra at det diakonale arbeidet har vært hardt rammet av restriksjonene. Diakonien handler i sitt vesen om nærhet, og nettopp nærheten er av det som har blitt tatt fra oss. Mange unge har opplevd nedstenging og sosial distansering tung, og vi har som kirke i liten grad klart å møte dette, da også vårt ungdomsarbeid i stor grad har blitt rammet av nedstengning. Det er også vondt å vite at arbeidet blant mennesker med nedsatt funksjonsevne er av det arbeidet som har blitt hardest rammet. Dette har ført til at en av våre svakeste grupper har blitt enda mer utsatt.

Kirkens kulturliv har i flere år hatt en positiv utvikling og vært den arenaen hvor vi har møtt flest mennesker. Dette arbeidet har vært sterkt rammet i 2020. Vi håper og tror at dette vil ta seg opp igjen når kirkene åpner.

Et annet negativt utviklingstrekk for oss er at rekrutteringskrisen for prester hele Den norske kirke står i, har slått tungt inn over bispedømmet vårt. Antall søkere pr stilling har gått ned med nesten 25% og 20 stillinger, det vil si 22% av alle prestestillingene i bispedømmet, er uten fast tilsatt prest. Dette er en alvorlig situasjon for folkekirken. Det sliter på stabene og prostifelleskapene, det vanskeliggjør relasjonsbygging og langsiktig tenking og er svært ressurskrevende for proster, bispedømmekontoret og lokalstabene. Også på dette området har vi tro på at situasjonen kan endre seg når vi igjen kan møte potensielle søkere ansikt til ansikt, og aktuelle kandidater lettere kan reise for å se stedet de vurderer å bli prest på.

Selv om vi har vært hardt rammet av pandemien, vet vi at kirken i andre deler av verden har vært hardere rammet av sykdom uten at de har hatt vår økonomiske sikkerhet som bakteppe. Det har derfor vært en svært gledelig opplevelse i 2020 å se at menighetene i bispedømmet i stor grad sluttet entusiastisk opp om solidaritetsaksjonen «Sammen som kirke for hele verden». Aksjonen ble organisert i løpet av noen korte uker, og på kort varsel ble 27 menigheter med på innsamlingen til våre trossøsken i andre deler av verden. Som bispedømme og menigheter har vi også tette internasjonale bånd gjennom Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen (SKKB). Her ble det gjennomført et fysisk styremøte før nedstengingen, men etter det har stengte grenser og restriksjoner gjort samlinger umulig. Personlige bånd har likevel blitt opprettholdt og vi ser fram til å møtes igjen.

Bispevisitasene har i stor grad blitt gjennomført i 2020, til tross for sterke begrensninger. Kun to av de planlagte sju visitasene ble utsatt. Dette har vært enda viktigere begivenheter i 2020 enn andre år, da visitasene har fungert som vitamininnsprøytninger i slitne menigheter og staber. Det har vært godt å komme sammen, tross restriksjoner, avstandskrav og lignende.

Vi ser med glede, og noe undring, på dåpstallene for 2020. Riktig nok opplever vi en viss nedgang, men ett prosti opplevde en økning i dåpstall. Når vi vet at dåpen i dag på mange måter har overtatt for bryllup som en seremoni som binder to familier sammen, skulle vi tro at dåpstallene ville stupe når muligheten for større familiefeiringer ble tatt bort. I stedet opplever vi at svært mange døper barna sine i kirkene våre. Ett moment i dette, og dette kan ikke overvurderes, er det store arbeidet og fleksibiliteten som har blitt lagt ned fra kirkens ansatte for å arrangere egne dåpsgudstjenester. Det har vært mye ekstraarbeid og mange har strukket seg langt, men det har gjort at vi har holdt et høyt dåpstall. Det er også naturlig å se dette som et uttrykk for at dåpen betyr mye for befolkningen i Nord-Hålogaland. Foreldre har båret barna til dåpen, vitende at festen rundt ikke kan bli som de hadde tenkt. Det er et perspektiv som kan fylle oss med ydmykhet og takknemlighet.

Mydighetene har måttet møte en krevende og helt ny utfordring i Covid-19 pandemien. Det har de stort sett gjort på en god og fornuftig måte, men vi vil likevel peke på at vi mener kirken har blitt uforholdsvismessig hardt rammet av restriksjoner. Som vi ser gjennom dåpstallene, betyr kirken mye for mange mennesker. Vi ser at også i en tid hvor kirken har vært pålagt strenge restriksjoner, oppleves vi som noe livsbærende og sentralt for en stor gruppe mennesker.

Til slutt vil vi rette en stor takk til kirkens medarbeidere, lønnede og ulønnede, i hele Nord-Hålogaland bispedømmet. Dere har lagt ned et uvurderlig arbeid dette året!

Tromsø, 1.mars 2021

Olav Øygard
Biskop

Marta Kristine Ims
Bispedømmerådsleder

2 INTRODUKSJON TIL BISPEDØMMET OG HOVEDTALL

2.1 Organisering og formål

Nord-Hålogaland bispedømme ble opprettet i 1952 ved at Hålogaland bispedømme ble delt og er i dag ett av 11 bispedømmer i Norge. Bispedømmets geografiske område er Troms og Finnmark fylke som består av 39 kommuner samt Svalbard.

Bispedømmet er organisert i 8 prostier fordelt på 62 sokn. Prostienes størrelse varierer fra ca 18.000 til 80.000 innbyggere.

Bispedømmerådet har 11 medlemmer inkludert nordsamisk representant:

Sammen med de andre bispedømmerådene utgjør rådet Kirkemøtet. Biskopene utgjør Bispemøtet.

Bispedømmet ledes av to organ: biskopen og bispedømmerådet. Det er felles administrasjon ledet av stiftsdirektør med kontorsted i Tromsø.

Formål

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet rettet mot alt som kan vekke og nære det kristne livet i menighetene. Rådet skal fremme samarbeid mellom de ulike menighetsråd og andre lokale grupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet fordeler statlig tilskudd til trosopplæring og særskilte stillinger innen diakoni og undervisning

Bispedømmeråd og biskop har lagt til grunn de mål og føringer som er gitt av Kirkemøtet og Kirkerådet. Visjonsdokumentet «Mer himmel på jord» legges til grunn for virksomheten og aktivitetene.

De områdene som er mest synlige er:

- Prestetjeneste
- Gudstjenester og kirkelige handlinger
- Dåp, trosopplæring og undervisning
- Kirkemusikk og kultur
- Diakoni
- Misjon
- Tilskuddsforvaltning, godkjenningssaker og oppgaver knyttet til gravferdslov og forskrift.

Bispedømmerådet samarbeider med kristelige organisasjoner og har et samarbeid med de fleste misjonsorganisasjonene. Videre er bispedømmerådet medlem av Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen (SKKB). SKKB ble etablert i 1996 på initiativ fra Nord-Hålogaland bispedømme. Et samarbeid mellom de nordligste bispedømmene i de lutherske kirkene i Norge, Sverige og Finland, og Den russisk ortodokse kirke i Russland. Senere har flere stift sluttet seg til samarbeidet. I dag er det ni stift som er medlem i SKKB.

Svalbard kirke

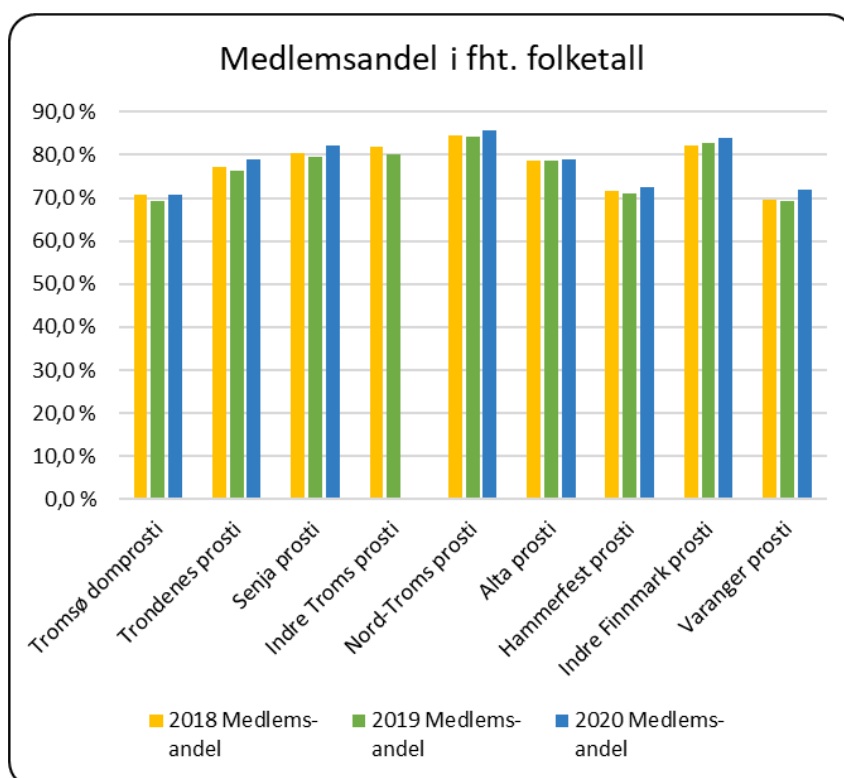
Svalbard kirke tilhører Nord-Hålogaland bispedømme, men på grunn av deres særegne rettslige status leverer de egen årsrapport.

2.2 Volumtall

Volumtall for bispedømmet:

Prosti	Antall sokn	2018			2019			2020				
		Medlemmer i Dnk	Antall innbyggere	Medlemsandel	Medlemmer i Dnk	Antall innbyggere	Medlemsandel	Medlemmer i Dnk	Antall innbyggere	Medlemsandel	Innmeldte	utmeldte
Tromsø domprosti	10	55 075	77 901	70,7 %	54 727	78 901	69,4 %	56 136	79 267	70,8 %	42	210
Trondenes prosti	13	25 637	33 239	77,1 %	25 345	33 174	76,4 %	26 976	34 181	78,9 %	8	66
Senja prosti	6	15 815	19 684	80,3 %	15 610	19 629	79,5 %	31 642	38 489	82,2 %	20	70
Indre Troms prosti	6	16 131	19 717	81,8 %	15 798	19 685	80,3 %				0	0
Nord-Troms prosti	6	13 503	15 958	84,6 %	13 345	15 813	84,4 %	13 312	15 547	85,6 %	6	28
Alta prosti	4	17 811	22 598	78,8 %	17 774	22 627	78,6 %	17 940	22 690	79,1 %	12	42
Hammerfest prosti	7	13 257	18 532	71,5 %	13 102	18 474	70,9 %	13 053	17 971	72,6 %	3	34
Indre Finnmark prosti	5	11 086	13 477	82,3 %	11 068	13 382	82,7 %	11 086	13 191	84,0 %	9	32
Varanger prosti	5	14 989	21 560	69,5 %	14 835	21 382	69,4 %	15 001	20 832	72,0 %	4	38
= Sum	62	183 304	242 666	75,5 %	181 604	243 067	74,7 %	185 146	242 168	76,5 %	104	520

I 2020 ble Senja prosti og Indre Troms prosti slått sammen til ett prosti. Innbyggertallet for 4.kv.2020.

B. Utvalgte volumtall:

Tabellen viser volumtall for bispedømmets aktiviteter siste 6 år.

Volumtallene kommenteres nærmere i del III.

Volumtall for bispedømmet	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall døpte	1 803	1 573	1 544	1 409	1 428	1167
Antall konfirmerte	2 116	1 904	1 891	1 791	1 717	1386
Antall kirkelige vigslar	379	356	374	377	332	276
Antall kirkelige gravferder	1 946	1 963	1 906	1 853	1 964	1909
Antall gudstjenester totalt	4 347	4 429	4 148	3 992	4 029	3226
Samlet antall gudstjenestedeltakere	300 064	293 374	281 957	276 589	277 622	134944

C. Utvalgte nøkkeltall fra Årsregnskapet 2020:

Tabellen viser nøkkeltall basert på informasjon fra kap.6 Årsregnskapet, for de siste 3 år.

Beløp i hele tusen

Nøkkeltall for årsregnskapet	2018	2019	2020
Antall årsverk	104,80	100,85	104,75
- herav prestedtjeneste	85,00	85,00	90,00
Samlet tildeling budsjettgruppe 1A-Drift	84 361	88 946	87 632
Netto driftskostnader	80 383	87 806	84 724
Lønnsandel av driftskostnader	84,8 %	80,6 %	84,2 %
Andel lønn brukt i prestedtjenesten	73,7 %	70,8 %	74,8 %
Lønnskostnader pr årsverk	650	702	681

Tall som gjelder prestedtjenesten er inkl. biskopen.

Lønnsandel og lønskostnader er inkl. andre personalkostnader (kontogruppe 59*).

Det er i 2020 foretatt en ny beregning av nøkkeltallene for 2018 og 2019 slik at tallene er mer sammenlignbare.

3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Den norske kirkes samfunnsoppdrag er å være en landsdekkende folkekirke. Kirken skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke og være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier. Den norske kirke skal tilby trosopplæring til alle døpte barn.

De strategiske målene for bispedømmerådets arbeid er gitt av Kirkemøtet. Analysen av tallene gir en rapport på måloppnåelsen for 2020:

- Gudstjenestelivet blomstrer
- Flere søker dåp og trosopplæring
- Kunst og kulturuttrykk er en del av kirkelivet
- Kirken engasjerer seg i samfunnet
- Flere finner sin plass i kirkelig arbeid
- Kirken har en demokratisk og velfungerende organisasjon

Årsrapporten reflekterer målbare indikatorer i henhold til kirkemøtets og bispedømmerådets oppsatte mål. Det er også vurdert hvordan pandemien med nedstenging og kraftige begrensninger i arbeidet har påvirket resultatene. Tallene som brukes er i hovedsak hentet fra Kirkerådets statistikkhefte. Dersom andre tall brukes, vil dette bli redegjort for i teksten.

Tendenser i rapporteringstallene viser en nedgang på de aller fleste felt fra 2019 til 2020. Dette gjelder gudstjenestebesøk, kulturliv, trosopplæring og frivillighet, mens dåpsandelen ikke synker like mye. Målene om at oppslutning om gudstjenesten, vigsel, dåp og trosopplæringen skal holdes oppe oppleves som urealistiske med tanke på situasjonen i 2020. Selv om disse målene ikke er nådd, velger vi å tolke tallene til at det er gjort tilnærmet det beste ut av en svært vanskelig og helt uventet situasjon.

Bispedømmerådet har jobbet målrettet med de tilgjengelige ressurser. I neste avsnitt oppsummeres resultater og måloppnåelse for 2020.

3.1 Gudstjenesteliv

3.1.1 Den norske kirke som folkekirke og oppslutningen om denne

Mål: Oppslutningen om gudstjenestene øker og gudstjenestetilbudet holdes oppe

Indikator: *Gudstjenestedeltakelse og gudstjenestefrekvens*

Målet om økt oppslutning om gudstjenestene er ikke nådd.

Målet om at gudstjenestetilbudet skal opprettholdes er ikke nådd.

Antall gudstjenester og deltakere

Gudstjenester på søn.- og helligdager	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020
Antall gudstjenester	2868	2808	2844	2459	-14%
Antall deltakere	204 083	202 332	190 976	103 389	-45%
Antall deltakere pr gudstjeneste	71,1	72,1	67,2	42	-37%

Kilde: Statistikkheftet 2020 (19.02.21)

Gudstjenestedeltakelse, alle gudstjenester	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020
Antall gudstjenester	4 148	3 992	4029	3226	-20%
Antall deltakere	281 957	276 589	277 622	134 944	-50%
Antall deltakere pr gudstjeneste	67,3	69,3	68,9	42	-38%

Kilde: Statistikkheftet 2020 (19.02.2021)

Covid-19 og myndighetenes tiltak for å dempe smittespredningen førte umiddelbart til mange avlyste gudstjenester. Da kirken begynte å åpne opp for gudstjenester igjen var det med begrensning på antall deltakere. Svært mange sokn har forsøkt å tilpasse driften etter myndighetenes restriksjoner og har med stor kreativitet holdt oppe driften innenfor gjeldende smittevernregler.

Når nedgangen i gudstjenester ikke er større enn 20 % handler det om at soknene har kompensert for dette ved å arrangere flere gudstjenester. Ønsket om å gi menigheten et gudstjenestetilbud førte noen steder til at det samlede antall gudstjenester i 2020 økte i forhold til fjoråret. Dette ble spesielt tydelig i forbindelse med konfirmasjon- og julehøytiden. Hammerfest sokn økte gudstjenestene på julaften fra tre til åtte.

Når den samlede oppslutning om gudstjenestene ble redusert med hele 50 % er det en naturlig konsekvens av de antallsbegrensninger som ble lagt på offentlige arrangement. I tillegg spredte uroen seg for å pådra seg smitte og bidra til ytterligere smittespredning. Dette førte til at mange som vanligvis oppsøker gudstjenestene holdt seg borte selv om maksimumsantallet ikke var oppfylt.

Noen steder ble det arrangert «drive-in» gudstjenester hvor gudstjenesten ble forrettet for deltakere som satt på i bilene sine på en parkeringsplass og med lyden formidlet via radio. I sommermånedene var det utstrakt bruk av friluftsgudstjenester.. Friluftsgudstjenestene viste seg å samle mange mennesker.

Mange steder har man forsøkt å bøte på manglende mulighet til å møtes i fellesskap med å strømmen gudstjenester og musikkandakter. Dette er noe som bør videreføres, men kirken må

alltid huske at det er å komme sammen og lovprise og be til Gud i fellesskap som er å være kirke.

Kirker og menigheter deltok aktivt i dugnaden for å begrense smitten og tok smitteverntiltakene på alvor. Det er naturlig å trekkes mot det som gir trygghet og forankring i en urolig tid. Når krisen oppstår og samfunnet oppleves som unormalt, blir behovet for å søke sammen for å få legge av det som tynger og oppleve styrken i gudstjenestefellesskap foran Guds ansikt, styrket. Når livsbetingelsene oppleves som utrygge er det naturlig at lengselen etter fellesskap innenfor rammen av kirkens liturgi fører til tilstrømming til kirkene. Dette ble ikke mulig da kirkene i praksis ble stengt.

Det kan være grunn til å sette spørsmålsteget ved myndighetenes behandling av kirken i forsøket på å begrense spredning av Covid-19 i samfunnet i 2020. Myndighetene regulerte offentlige arrangement på måte som gav strengere restriksjoner for det sakramentale fellesskap enn underholdningsbransje og uteliv.

3.1.2 Vigsler

Mål: Flere velger kirkelig vigsel
Indikatorer: Antall kirkelige vigslar

Antall vigslar

Volumtall for bispedømmet	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020
Antall kirkelige vigslar	374	377	332	276	-16%

Kilde: Kilde: Statistikkheftet 2020 (19.02.21)

Det er variasjoner mellom soknene, men tendensen over flere år har vært at kirkelige vigslar er avtagende. Noen kirker står sterkere enn andre som ritualkirker for slekter og familier.

Fra 2019-2020 var det en nedgang på 56 kirkelige vigslar. En mulig årsak til nedgangen av kirkelig inngåtte ekteskap er lovendringen fra 1. januar 2018, da kommunene overtok ansvaret for borgerlige vigslar. Muligheten for å inngå ekteskap ved borgerlig vigsel er med det blitt mer tilgjengelig. En viktig årsak til nedgangen i 2020 er Covid-19.

3.1.3 Gravferd

Mål: Oppslutning om kirkelig gravferd holdes oppe
Indikatorer: Antall kirkelige gravferder

Målet om at oppslutningen om at kirkelig gravferd holdes oppe er nådd.

Volumtall for bispedømmet	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020
Antall kirkelige gravferder	1 906	1 853	1 964	1 909	-1%

Kilde: Kilde: Statistikkheftet 2020 (19.02.21)

Antall kirkelige gravferder er fortsatt høyt og stabilt. Grunnen til dette handler om at å avholde gravferder også med Covid-19 restriksjoner har vært høyt prioritert fra myndighetenes side.

Kirkens nærvær i forbindelse med dødsfall bidrar sterkt til at kirken har opprettholdt sitt rennomme på dette området. Kirken har til alle tider hatt dette som prioritert tiltak. I folks bevissthet er kirken etablert som tilnærmet eneaktør på dette området. Noen pårørende velger å ha seremonien i seremonirom som eies og driftes av begravellesbyrå. Dette gjelder bispedømmets to største byer, Tromsø og Harstad.

3.1.4 Samisk kirkeliv

Mål: Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet

Indikator: Antall menigheter som inkluderer samisk språk i lokale gudstjenester

Målet om øke antall menigheter som tar i bruk samisk i gudstjenestelivet er ikke nådd.

X markerer at menigheten har tatt i bruk samisk språk i minst én av sine gudstjenester/kirkelige handlinger i løpet av 2020..

Tromsø domprosti	
Tromsø domkirke	X
Tromsøysund	X
Ullsfjord	X
Kroken	X
Elverhøy	X
Grønnåsen	X
Kvaløy	X
Hillesøy	X
Sandnessund	X
Karlsøy	
Svalbard	X

Senja prosti	
Lenvik	X
Sørreisa	X
Dyrøy	X
Tranøy	
Berg	
Målselv	X
Øverbygd	X
Salangen	X
Lavangen	X
Bardu	X
Balsfjord/Malangen	X

Hammerfest prosti	
Hammerfest	X
Lebesby/Kjøllefjord	X
Nordkapp	X
Kvalsund	X
Kokelv	X
Måsøy	
Gamvik	X

Trondenes prosti	
Trondenes	X
Vågsfjord	X
Sandtorg	X
Harstad	X
Kanebogen	X
Ibestad	
Andørja	
Skånland	X
Astafjord	X
Tovik	X
Kvæfjord	X
Gratangen	X

Nord-Troms prosti	
Lyngen	X
Storfjord	X
Kåfjord	X
Nordreisa	X
Skjervøy	X
Kvænangen	X

Alta prosti	
Alta	X
Talvik	X
Loppa	
Hasvik	X

Indre Finnmark prosti	
<u>Karasjok</u>	X
<u>Kautokeino</u>	X
<u>Tana/Polmak</u>	X
<u>Nesseby</u>	X
<u>Porsanger</u>	X

Varanger prosti	
<u>Vadsø</u>	X
<u>Sør-Varanger</u>	X
<u>Vardø</u>	
<u>Båtsfjord</u>	X
<u>Berlevåg</u>	

52 av 62 menigheter har i løpet av 2020 brukt samisk i sine gudstjenester. Det er et mål at alle menigheter i Nord-Hålogaland bispedømme skal ha noe samisk i sine gudstjenester. Dette målet er fortsatt ikke nådd.

Det er tilbudt samiske liturgikurs til kirkelige ansatte fra bispedømmerådet til prostiene. Denne satsingen har medvirket til at de lokale aktørene i gudstjenestelivet i større grad tar i bruk samisk i sine menigheter. I 2020 var det færre prostier som benyttet seg av muligheten av tilbudet om samisk liturgikurs og det er grunn til å anta at det henger sammen med covid-19-pandemien.

Mål: Øke bevissthet og kunnskap om samisk kultur og språk hos kirkelig ansatte i samiske områder

Indikator: *Andel kirkelig ansatte som deltar på kurs og seminarer knyttet til samisk språk og kultur*

Målet om økt bevissthet og kunnskap om samisk kultur og språk hos kirkelig ansatte i samiske områder er ikke nådd.

Biskopen arrangerer sitt årlige sameprestmøte for å samtale om aktuelle utfordringer og gi hjelp til prestene/tolkene i områder med samisk tilknytning. I 2020 ble dette ikke gjennomført p.g.a. pandemien.

Det ble i 2020 tilbudt samiskkurs for prester i Nord-Hålogaland. Det ble gjennomført noen enkeltkurs for noen av prestene i bispedømmet. Kurset er med å ivareta målet om økt språklig og kulturell kompetanse hos kirkelig ansatte i bispedømmet. Biskop og bispedømmerådet har sterkt fokus på å opprettholde gode ordninger for de prester som ønsker å studere samisk språk og kultur på høyskolenivå eller ved lokale språksentre rundt om i bispedømmet.

Rådgiver i samisk kirkeliv har årlige møter med "Utvalg for samisk kirkeliv". Der drøftes aktuelle problemstillinger og strategier for å øke synligheten av det samiske i vårt bispedømme. Møtene har dessverre ikke blitt avholdt i 2020 på grunn av pandemien.

Per i dag er det 3 prester i tjeneste i bispedømmet som er samisktalende. Dette er en utfordring med tanke på at samer skal få et tilbud om sjelesorg på deres eget morsmål. Kirketolkene gjør et viktig arbeid for å ivareta disse behovene.

3.1.5 Kvensk kirkeliv

Mål: Vitalisere arbeidet med kvensk kirkeliv

Indikator: *Tilrettelegging for kvensk kirkeliv med hensyn til salmer, liturgi og bibeldeler på kvensk*

Målet med å vitalisere arbeidet med kvensk kirkeliv er delvis nådd.

Kvensk kirkeliv er viktig del av kirkelivet i Nord-Hålogaland bispedømme. Det er grunnleggende viktig for mennesker å kunne feire gudstjeneste på sitt eget morsmål. Kirkelige handlinger og gudstjenesteliv er viktige tradisjonsbærere for kvensk språk og kultur.

For kvensk kirkeliv er salmer, bibeltekster og liturgi bare i liten grad tilgjengelig. Det er derfor et savn å ikke ha tilgang på slike nødvendige ressurser på kvensk.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har et nasjonalt ansvar for kvensk kirkeliv og har et eget utvalg for kvensk kirkeliv. I 2020 ble det oppnevnt et nytt utvalg som videreførte arbeidet fra forrige utvalg. Utvalget skal utarbeide en handlingsplan som skal godkjennes av bispedømmerådet.

Salmearbeid: Salmeprosjektet "Gamle salmer mot nye tider" hadde stort fokus i 2020, og Mellemspel A/S leverte utkast til salmehefte til bispedømmerådet. Dette heftet er det jobbet administrativt med videre, og heftet skal utgis i løpet av våren 2021. Salmehfte vil bestå av rundt 50 salmer og skal være en ressurs for menigheter i DnK. Heftet skal bestå av dels gamle tradisjonelle kvenske salmer og kjernesalmer fra Norsk salmebok 2013 omsatt til kvensk. Dette vil bidra til å vitalisere kvensk gudstjenesteliv og gjøre gudstjenestene livsnære og relevante.

Biskopen har oppfordret til å legge til rette for å markere kvensk kirkeliv i gudstjenester ved salmer, lesninger og bruk av liturgiske ledd på kvensk. Kvenfolkets dag, 16. mars, ble i liten grad markert i bispedømmet, da dette falt sammen med den innledende fasen av nedstengingen av landet, og menighetene dermed var usikker med tanke på hva de skulle gjøre, og svært få hadde fått kommet i gang med digitale produksjoner.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har initiert et arbeid med å arrangere en nasjonal kirkelivskonferanse med kvensk kirkeliv som tema. Konferansen skal ha som mål å sette fokus på og legge en samlende strategi for det videre arbeid med å vitalisere kvensk kirkeliv.

3.2. Dåp og trosopplæring

De fleste menighetene i bispedømmet har nå godkjente trosopplæringsplaner. I 2020 ble det godkjent 1 plan, men det gjenstår fremdeles 7 menigheter uten godkjent plan. Flere av disse har avtaler om midlertidig godkjenning.

3.2.1 Trosopplæringstilbud 0-18 år

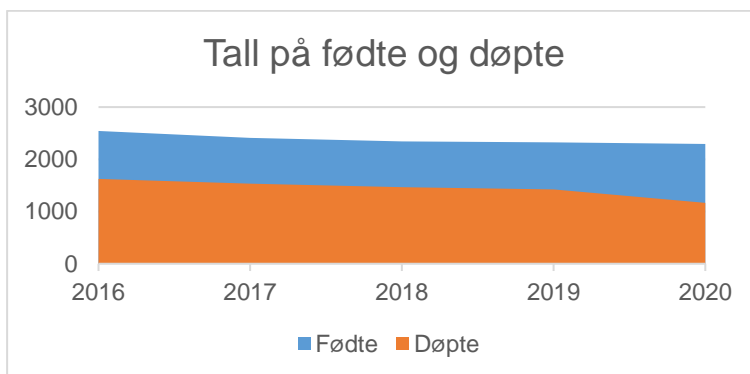
Mål: Oppslutning om dåp holdes oppe

Indikator: *Antall døyte barn.*

Målet om at oppslutning om dåp holdes oppe er ikke nådd.

År	Fødte	Døyte	Andel	Endring
2016	2543	1625	0,6 %	
2017	2413	1535	63,6 %	63,0 %
2018	2345	1466	62,5 %	-1,1 %
2019	2323	1426	61,4 %	-1,1 %
2020	2297	1167	50,8 %	-10,6 %

Kilde: Fødselstall - SSB (01222). Regnet fra 4. kvartal året før, til 3. kvartal pr. år.
Dåpstall – Kirkerådet (Statistikkhefte 2020). Dåpstallene er uavhengig av kandidatens alder.

Andelen døyte av fødte har i Nord-Hålogaland sunket fra 86% i 2005 til i overkant av 60% de siste årene. For 2020 er det likevel en større nedgang på 10,6 %, til 50,8%.

Det er stor variasjon i hvordan dåpstallene er i de ulike prostiene. Varanger prosti har faktisk hatt en svak økning, mens øvrige prostier har hatt nedgang. Prostene bekrefter den generelt nedadgående trenden i dåpstallet, men det er også tydelig ut fra prostenes rapporter at tiltak som å tilby egne dåpsgudstjenester og generelt være fleksibel i møte med de som ønsker dåp, har hatt god effekt og delvis har dempet nedgangen en kunne ha forventet som et resultat av pandemisituasjonen i 2020.

Prosten i Varanger skriver: «Det er meget gledelig å se at dåpstallene holder seg rimelig stabilt, tross pandemien. Det viser menighetenes evne og vilje til å snu seg fort og gi meningsfulle og gode tilbud også i krevende tider. Dette kan vi være stolte av!»

Samtidig er det også noen prostier som har hatt en relativt stor nedgang i dåpsandelen, men årsaken er ikke klarlagt. Nord-Hålogaland har ikke hatt et like stort fall over tid i dåpsandelen som enkelte andre deler av landet – og en kan spekulere i hvorvidt pandemisituasjonen har akselerert denne utviklingen noen steder hos oss.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd vil fortsatt holde fram at Guds gode gave og frelse gis i dåpen.

Mål: Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabile

Indikator: *Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak*

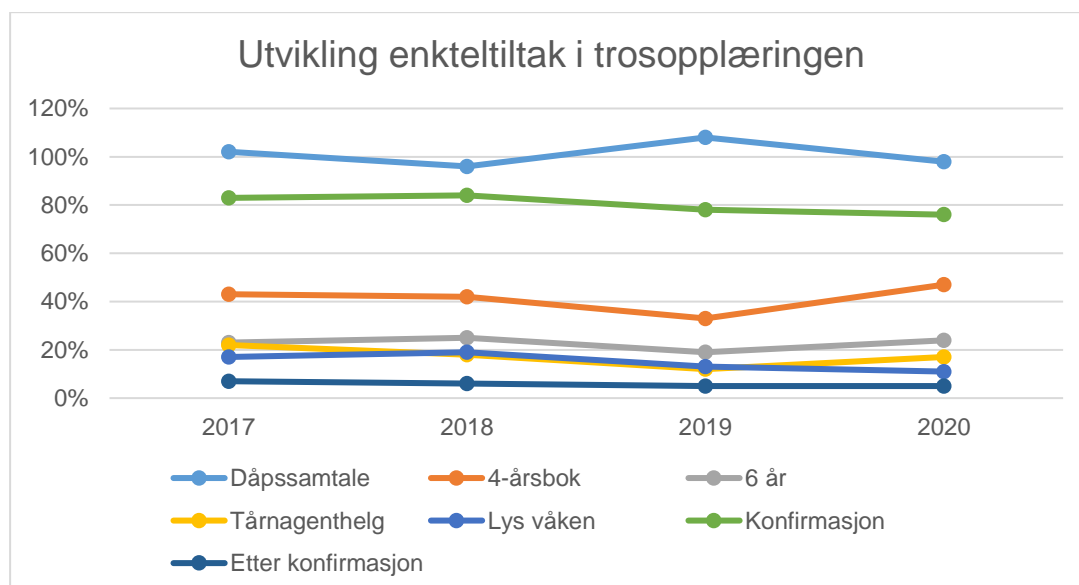
Målet om stabil oppslutning om trosopplæringstiltakene er ikke nådd.

Deltakerandel av invitert målgruppe i utvalgte landsomfattende tiltak

	2017		2018		2019		2020	
	Deltakere	Andel	Deltakere	Andel	Deltakere	Andel	Deltakere	Andel
Dåpssamtale	1 373	102%	1 266	96%	1 134	108%	997	98 %
4-årsbok	743	43%	678	42%	466	33%	758	47 %
6 år	346	23%	375	25%	253	19%	354	24 %
Tårnagenthelg	333	22%	416	18%	240	12%	125	17 %
Lys våken	347	17%	364	19%	261	13%	47	11 %
Konfirmasjon	1 891	83%	1 747	84%	1 431	78%	1386	76 %
Etter konfirmasjon	130	7%	134	6%	71	5%	73	5%

Kilde: Tall fra 2019-2020: Kirkerådets statistikkhefter. Tall fra 2017 og 2018: "Årsrapport 2017" Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

Tabellen viser oppslutningen om 7 nasjonale breddetiltak. Tabellen viser deltakere, og hvor stor oppslutningen var av den inviterte målgruppen.

Utviklingen i andel deltakere av medlemmer på utvalgte trosopplæringstiltak fra 2017 – 2020.

Tallene på andel deltakere i forhold til medlemstall for disse sju breddetiltakene ligger på en relativt stabil andel av inviterte sammenliknet med tidligere år, og viser ingen åpenbar tilknytning til restriksjonene som fulgte av pandemien. Ser man på de konkrete tallene på deltakere er det tydelig at Tårnagent og Lys våken ble påvirket av pandemien.

Detalkeandelen er likevel over tid lavere enn en skulle ønsket. Statistikken viser ikke hvor stor andel av de årskullene døpte medlemmene som får tilbud om trosopplæring på hvert alderstrinn – f.eks, hvor stor andel av bispedømmets 4-årige medlemmer som faktisk fikk 4-årsbok i 2020.

Flere av prostene peker på små menigheter med få tilsatte, små trosopplæringstilskudd og trosopplæringsstillinger i deltid som en årsak til at en ikke får gitt tilstrekkelig trosopplæringstilbud alle steder. En prost noterer:

«Trosopplæringstiltakene i prostiet dekker en nokså liten del av kirkens medlemmer med unntak av konfirmasjonsopplæring. De nasjonale målsettingene er urealistiske. I flere menigheter er det et godt systematisk arbeid, i de fleste menighetene gode enkelttiltak. Etter undertegnedes mening burde trosopplæringen kobles langt mer mot faste barne- og ungdomstiltak i menighetene, samt konfirmasjonsundervisning.»

Ved siden av den økte sekulariseringen i samfunnet, ser det også ut som det er enkelte strukturelle utfordringer i hvordan trosopplæringen er organisert som påvirker utviklingen: Liten bevissthet blant kirkens øvrige tilsatte om at menigheten og dens tilsatte har et kollektivt ansvar for menighetens trosopplæring, og tendensen til å «parkere» feltet hos undervisningstilsatte. Det er over mange år vært fokusert mye på breddetiltak på bekostningen av langsgående tiltak – selv om dette nå ser ut til å være i endring.

Covid-19-pandemien og trosopplæring

Smitteverniltakene i forbindelse med Covid-19-pandemien har blitt møtt på svært forskjellige måter i forskjellige deler av bispedømmet - både med svært stor forsiktighet, og samtidig kreativitet og nytenking. Bispedømmet har ifølge Kirkerådets to Rambøll-undesøkelser i 2020 hatt 232 digitale trosopplæringsaktiviteter med 10 992 deltakere, samtidig som man mange steder også har vært i stand til å opprettholde fysiske tiltak innenfor gjeldende smittevernrestriksjoner.

Trosopplæringens egen rapportering mangler fortsatt rapportering fra noen menigheter i bispedømmet, men ble for 2020 tilrettelagt for å kunne fange opp konsekvenser av pandemien og smittevernrestriksjoner. Her fremkommer bl.a. følgende tall:

Antall tiltak gjennomført med fysisk deltakelse	3213
Antall tiltak avlyst (grunn ikke oppgitt)	1083
Antall tiltak avlyst pga smittevern/Covid-19	262
Antall tiltak endret/nyopprettet pga smittevern/Covid-19	43

Dette viser at på tross av en krevende situasjon, har man maktet å gjennomføre svært mye av planlagte trosopplæringstiltak, selv om noen av prostene noterer at en har hatt lavere deltakerantall enn normalt. Noen av prostene er bekymret for langtidsvirkningene av at mange trosopplæringstiltak er blitt utsatt.

Noen har også sett muligheten til å tenke nytt som følge av situasjonen, og her ønsker vi å løfte fram Alta og Talvik:

«I Alta og Talvik menigheter har annerledesåret 2020 gjort at vi har kunnet prøve ut flere nye ideer! Her har vi ikke minst fått mange nyttige erfaringer som vi kan bygge videre på og som har vært med på å gi inspirasjon til videreutvikling av tiltak. Gjennom dette året har vi hatt flere nye tiltak: Påskesamling på nett fra Nordlyskatedralen, Babysang og Småbarnssang på nett, Himmelstien rundt Nordlyskatedralen i forbindelse med Kristi Himmelfartsdag, Skattejaktpakken og Barnekirke.»

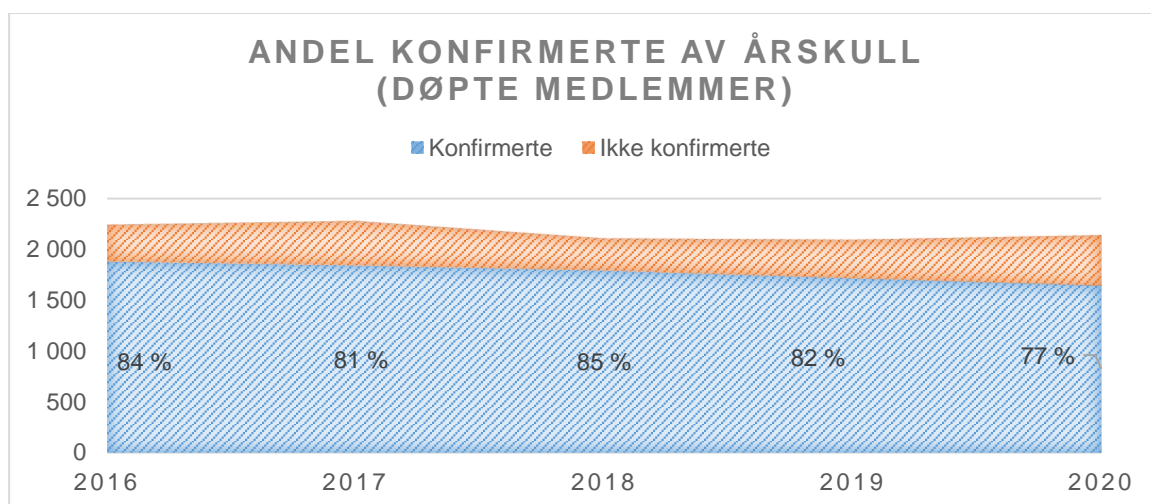
Mål: Oppslutning om konfirmasjon holdes oppe

Indikator: Konfirmerte av døpte 15-åringer

Målet om opprettholdelse av oppslutning om konfirmasjon er nådd.

Antall konfirmerte

Volumtall for bispedømmet	2016	2017	2018	2019	2020
Konfirmerte	1 882	1 844	1 791	1 717	1 646
Andel av kullet	84%	81%	85%	82%	77%

Kilde: "Statistikkhefte 2019", endret 19. februar 2020 – Kirkerådet. Tall fra 2017 og 2018: "Årsrapport 2017" Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

Andelen konfirmerte i Nord-Hålogaland har vært stabil med en svak synkende tendens. De siste 10 årene har andelen ligget mellom 80-85% av kullet, og i år er andelen under 80%. Det gjenspeiler den nasjonale trenden.

For de aller fleste menighetene ble konfirmasjonene som skulle vært holdt ila. våren 2020 utsatt til høsten. Disse ble fordelt over flere gudstjenester for å få mulighet til å romme flest mulig i kirkene med smittevernbegrensninger. Flere steder sammenfalt konfirmasjonene med oppstart av nytt konfirmantkull som gav et høyt arbeidstrykk for undervisningstilsatte i menighetene høsten 2020.

Konfirmasjon er det tiltaket som har hatt flest forsøk med digitalisering i trosopplæringen. Menighetene har forsøkt løsninger med undervisning over videoplattformer, og flere

menigheter har tatt i bruk Sjømannskirkens opplegg for konfirmantundervisning (nettkonfirmant.no).

3.2.2 Ungdomsdemokrati

Mål: Øke antall delegater på ungdomstinget
Øke antall menigheter og organisasjoner som er representert

Indikatorer: *Antall delegater på ungdomstinget*
Antall menigheter og organisasjoner som er representert

Målet om å øke antall delegater på ungdomstinget er ikke nådd.

Målet om økt representasjon fra menigheter og organisasjonene er ikke nådd.

År	Antall delegater	Antall menigheter	Antall organisasjoner
2016	50	26	1
2017	45	22	4
2018	36	19	3
2019	49	23	5
2020	24	11	2

Nord-Hålogaland ungdomsrådets (NHUR) og Ungdomstingets (UT) arbeid har blitt sterkt påvirket av Covid-19.

Ungdomstinget var planlagt avhold på Sommarøy 6.-8. november 2020, men ble avlyst få dager før. Allerede før avlysningen var det tydelig at antallet påmeldte ble påvirket av pandemien – og da det den aktuelle helga viste seg at det var et utbrudd av Covid-19 i Tromsø spesielt blant ungdom, valgte en å avlyse arrangementet.

NHUR har vært aktiv gjennom hele 2020, og har hatt hyppigere møter over videolink enn en tidligere hadde fysiske møter -bl.a. for å planlegge ungdomstinget. Representanter fra NHUR møtte Nord-Hålogaland bispedømmeråd fysisk i deres møte i september 2020. Det ble sendt tre delegater til Ungdommens kirkemøte som ble avholdt i Nidaros i oktober.

3.3 Kunst og kultur

3.3.1 Kunst- og kulturuttrykk i kirken

Mål: Kirken gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk

Indikator: Antall konserter og kulturarrangement i kirkene

Målet om at kirken gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk er ikke nådd.

Antall konserter og kulturarrangement

Volumtall for bispedømmet	Totalt antall konserter og kulturarrangement		Deltakere konserter og kulturarrangement		Endring 2018-2019	
	2019	2020	2019	2020	konserter/ kulturarr.	deltakere
Nord-Hålogaland	1 373	664	131 762	31 156	-52%	-76%

Kirken som kulturarena, utenom gudstjenestene, ble også hardt rammet av Covid-19. Til tross for at kirken som kulturarena har hatt en sterk posisjon i samfunnet og har kunnet vise til økende oppslutning over år, ble tilbudet på denne sektoren nærmest utradert! En nedgang på hele 76% hva gjelder oppslutning er alvorlig. Kirkens kunst og kulturaktivitet er gjerne porten til bredere engasjement og deltakelse også i kirkens gudstjenesteliv for mange.

Prostenes rapporter viser samstemmighet når de rapporterer om at kirkens kulturtilbud er det området som har lidd sterkest under Covid-19. Det er de samme mekanismer som slår inn her som for gudstjenestelivet med delvis forbud mot arrangement i denne kategori og med sterke restriksjoner i antall deltakere.

Korvirksomheten har også lidd under dette. En stor del av kirkens kontaktflate med aktive korsangere i alle aldre, har her skrumpet inn til et minimum. Dette har sannsynligvis også konsekvenser for deler av kirkens trosopplæring da korvirksomhet for barn og unge gjerne er rubrisert som kontinuerlige tiltak. Hva dette har å si for kulturtilbudet i kirken i framtiden er et stort spørsmål. I praksis ble de fleste pasjons- og påskekonserterne, med framføring av de sentrale kirkemusikalske verk samt julekonserterne, blitt avlyst.

En god del av kirkens konserttilbud oppbæres av frilansere. Når kirken som kulturarena parkert går det ut over denne kunstnergruppen. Det er å håpe at når kirkene igjen kan åpnes og drive tilnærmet normalt er disse kulturarbeiderne i posisjon til igjen å ta på seg oppgaver med å bidra i kirken konserttilbud. Dette sier noe om at kirken er en svært viktig arena for mange av de som befolker kulturlivet og tilbyr konsertopplevelser også ellers i året.

Da Covid-19 restriksjonene slo inn i mars i fjor ble det gjort mange forsøk på å tilby digitale konserter. Også i vårt bispedømme var det flere som bidro til dette, både på Kirkerådets arena «Lørdagskonserten» og i egen regi.

Noen av disse produksjonene led imidlertid under delvis manglende innsikt i hvordan slike produksjoner lages og teknisk innsikt i hvordan lyd og bilde skal bli best mulig. Det skal mer til for å produsere digitale produksjoner i konsertformat enn å anskaffe lyd- og bildeutstyr.

Kirkemusikerne er sentrale når det gjelder å realisere kunst og kultur som kjernevirksomhet i kirken. Da offentlige arrangement ble begrenset til et minimum, med maksimalt 10 personer til stede, kunne man forventet at lokalmenighetene med kirkemusikerne i spissen gikk til aksjon og tilbød f. eks. konserter, innenfor smittevernreglens rammer, for det tillatte antall. Det har bare i liten grad foregått.

Samisk kirkeråds arbeid med å lage og utgi koralbok, Koralagirji, til de nord-samiske salmebøkene i regi av Samisk kirkeråd, nærmer seg nå fullføring. Her har Nord-Hålogaland bispedømmeråd hatt en initierende rolle og bidratt med både økonomi og kompetanse. Dette er et skjellsettende arbeid. En sentral målsetting er at Koralagirji skal legge til rette for og styrke den særegne samiske salmesangen. Å utarbeide en satsamling som tar høyde for disse til dels intrikate spørsmålsstillinger med kvarttoner, antepasjoner og tilfeller av glissandi, er svært utfordrende. Arbeidet har vekket interesse fra mange hold og forventningene til det ferdige resultat er store.

Viktige premisser for drive med konsertvirksomhet i kirkene er at instrumentparken vedlikeholdes. Det registreres foruroligende mange tilfeller av at midler til vedlikehold og stemming av spesielt orgler, men pianoer og flygler, er skåret ned til under akseptabelt nivå. Dette forringer konserttilbudet og gjøre at utøvere velger bort kirker hvor instrumentene i holder mål.

3.3.2 Åpne kirker

År	Antall kirker	Antall dager	Endring %
2019	30	4 239	10%
2020	33	3 463	-18%

Nord-Hålogaland ligger høyest i landet når det gjelder antall dager med åpen kirke i 2020. Til tross nedstenging av kirkene deler av året har antall åpne kirker økt, mens antall dager har gått ned.

Disse svingningene skriver seg sannsynligvis fra svikten i besøket fra seg de moderne pilegrimene i forbindelse med hurtigrute-, nordlys- og midnattssolturisme. Spesielt Trondenes kirke, Tromsdalen kirke, Honningsvåg kirke, Nordlyskatedralen Alta kirke og Tromsø domkirke arbeider målrettet mot disse gruppene.

Det går ikke fram av statistikken hvor stor oppslutningen om disse tiltakene faktisk er. Det er grunn til å tro at åpne kirker dekker et behov for å søke seg til hellige steder og finne en ro som gis i kirkerommet.

Noen av tiltakene i samband med Åpen kirke innbringer anselige summer i form av inngangspenger. Begrunnelsen for dette kan være: slitasje, utgifter til renhold og personale. Det kan være verd å vurdere om dette er en tjenlig måte bygge ned skrankene på for at mennesker, både nært og langt borte fra, skal kunne komme inn i en åpen kirke for å be. En løsning kunne være å ha kirkene åpne og legge til rette for å gi en pengegave ved utgangen.

3.4 Kirken og samfunn

3.4.1 Diakoni

Mål: Flere menigheter med diakonal betjening

Indikator: Andel menigheter med diakonal betjening

Målet om å nå flere menigheter med diakonal betjening er nådd.

Andel sokn med diakonal betjening

År	Antall sokn	Andel sokn med diakonal betjening
2016	17	27,4%
2017	17	27,4%
2018	18	29%
2019	19	31,1%
2020	20	32,3%

Kilde: Bispedømmene. Tabellen viser antall sokn med diakonal betjening og hvor stor andel av soknene som har diakonal betjening.

Andelen sokn med diakonal betjening er 20 i bispedømmet. Dette er en 1,2 % stigning fra 2019, og vi håper å øke andelen ytterligere i 2021.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har i 2019 gjennomgått fordeling av ressurser og stillinger i prostiene ved Ressursutvalg II. Bispedømmerådet vedtok en fordeling av tre-årig diakonal prosjektstilling til Hammerfest- og Nord-Troms prostier. Nord-Troms har ikke tidligere hatt diakon. Kåfjord kirkelige fellesråd og Kåfjord kommune har blitt enig om en avtale som gjorde det mulig å lyse ut diakonstilling høsten 2020. Stillingen har vært lyst ut to ganger høsten 2020.

Hammerfest menighet har til nå hatt en 50% stilling som diakon, en stilling som var utlånt fra Nordkapp menighet. Hammerfest har som følge av Ressursutvalg II fått en 100 % diakonal prosjektstilling. Det er en vigslet diakon som har den stillingen i Hammerfest. En liten andel av denne stillingen skal også være rettet mot prostiet. Den 50% stillingen som ble frigjort i Hammerfest kan nå tilbakeføres til Nordkapp menighet om de ønsker det og de får til et samarbeid med Nordkapp kommune.

Det er sårbart når finansiering av diakonstillinger hviler på den enkeltes kommunes økonomi. Fellesrådenes økonomiske situasjon er prisgitt den økonomiske rammen de får gjennom bevilgninger fra kommunene. Diakonstillingen i Karasjok og i Vadsø står pr. d.d. vakante pga. fellesrådets økonomiske situasjon. Det er en stor utfordring spesielt for diakonien lokalt og for de lokale menighetene. Vadsø menighet har senhøstes meldt at de gir fra seg diakonstillingen pga. den økonomiske situasjonen de er i som følge av manglende kommunale bevilgninger.

Diakonitjenesten har vært sterkt preget av de begrensninger som Covid-19 har satt for den utadrettete tjenesten. Gjennomgående har en del av den diakonale aktiviteten stoppet opp i 2020. Prosten i Hammerfest bemerker at nedstengingen har rammet særlig andaktene på alders- og sykeinstitusjonene. Noen steder åpnet det etter hvert opp igjen og det var mulig med individuelle besøk fra kirkens ansatte fra mai og ut året. Prosten i Senja sier at det er knapt noe sokn som lengre har besøkstjeneste.

Enkelte menigheter har vært kreative og på tilbudssiden og laget andakter og sangstunder som kunne spilles av på ipad i et forsøkt på å gi et så godt tilbud som overhodet mulig. I Trondenes, Hammerfest og Alta er det spilt inn digitale andakter til bruk på institusjoner. I Trondenes prosti er oppslutningen om diakonale tiltak lavere enn normalt, men kapasiteten innafor de rådende begrensningene er blitt utnyttat.

Domprosten sier: «Innenfor diakoni tror jeg ensomhet og økende forskjeller mellom fattige og rike utgjør nye utfordringer. Byen er i ferd med å få en fattig underklasse som deltar på få arenaer. Dette er blitt tydelig for oss gjennom samarbeidet med Matsentralen om matutdeling og gjennom samarbeid med diakonale organisasjoner og Frelsesarmeen. Disse menneskene trenger både diakonale tiltak og en stemme i offentligheten. Ensomhet – kanskje særlig hos eldre – er trolig et økende problem. Her blir erfaringene med ny diakontjeneste og tjeneste på Helsehuset viktig. Kirkens SOS melder at den nye chattetjenesten i Tromsø fanger opp mange ungdommer som også har store utfordringer.» Nordkapp menighet har tatt ansvar for organisert matfordeling. De har nådd mange med sitt prosjekt. I Lenvik har en drevet kafe for vanskelig stilte, delt ut matpakker til jul og arrangert treff for mennesker med særskilte behov. Sandtorg menighet er en av menighetene som har tilbud «gå-grupper» flere ganger i uka. Disse gruppene ledes av diakonen.

Under Sørøydagene og Sørøyrocken har kirken en naturlig plass og samarbeidspartner.

I Tromsø tok Kirkens bymisjon initiativ til en diakonal fagdag for byens menigheter og organisasjoner. På denne fagdagen ble Tromsø bys levekårsundersøkelse satt på dagsorden. Levekårsundersøkelsen er et viktig verktøy for å se de diakonale behovene i byen. Videre har Nord-Hålogaland Kirken SOS avdekket de store utfordringer mennesker, og særlig ungdommer, har møtt på etter 12.mars og samfunnet ble stengt ned.

Nytt av året er tilbudet om sommerskole som Alta menighet har tilbudt i samarbeid med biblioteket, SISA, Røde Kors, Redd Barna m.fl. Mål var å nå ut til de mange barn som ikke får dratt på sommerferie. Sommerskolen var et tilbud over 4 uker med god oppslutning. Flere av barna er nå knyttet til Kom.inn-Tweens, et diakonalt møtested for barn. Her tilbys leksehjelp, serveres noe å spise hver dag, og barna kan bestemme mye selv hva de ønsker å gjøre. Biljard, bordtennis, futsalspill og utallige brett- og kortspill er tilgjengelig. Og kanskje er det viktigste voksenkontakt.

Overgrepfeltet

Nord-Hålogaland biskop og bispedømmeråd har nulltoleranse for seksuelle krenkelser. Det arbeides kontinuerlig med gode rutiner for det forebyggende arbeidet, særlig rundt alt vårt arbeid med barn og unge. Spesielt viktig er dette i trosopplæringen og arbeidet med ungt lederskap.

Vi har som mål å skape gode og sunne holdninger. Vi har rutiner med tanke på forebyggende arbeid og ved uønskede hendelser. Det jobbes kontinuerlig for at alle menigheter skal ha gode rutiner slik at voksne, barn og unge skal erfare trygge rom.

I oktober arrangerte Samisk kirkeråd i samarbeid med Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep og prosten i Karasjok et oppfølgings seminar knyttet til arbeidet «Det har skjedd mitt barn». Her var det deltakere fra Indre Finnmark, Hammerfest prosti og Alta prosti.

Inkluderende kirkeliv

Menighetene i Kvæfjord, Harstad, Tromsø, Alta, Hammerfest og Karasjok har fokus på inkluderende kirkeliv.

Prosten i Alta skriver at «KANU – kirkens arbeid i Nord blant utviklingshemmede, har fortsatt «vind i seilene» i Alta/Talvik, men vi ser at etter at antallsbegrensningene gjorde seg gjeldende, og av hensyn til spesielt sårbare personer, har disse i langt mindre grad kunnet slutte om gudstjenester.» Våren 2020 ble det tatt initiativ til å spille inn «KANU-sangkvelder» i Alta som ble formidlet til utviklingshemmede som er bruker av menighetens tilbud. I Hammerfest menighet har de et tilbud for aldergruppen 20 år + som kalles «super ungevoksne klubb». De tilbyr fellesskap, turer og kafèbesøk m.m.

Fagkonferansen som var planlagt arrangert våren 2020 i Kvæfjord ble dessverre skjøvet ut ett år pga. Covid-19. Nå viser det seg at fagkonferansen først kan gjennomføres i 2022.

Det ble tilsatt inkluderingsrådgiver i 50% stilling ved bispedømmekontoret senhøstes.

3.4.2 Fellesskapstilbud til nye i Norge

Mål: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Indikator: Antall menigheter med tilbud i forbindelse med integreringsarbeid

Målet om at kirken tilbyr fellesskap til nye i Norge er nådd.

Prostene rapporterer om enkeltmenigheter som driver et godt integreringsarbeid med innvandrere og asylsøkere. Den store flyktningsstrømmen for noen år tilbake utløste mye frivillighet og lokalt engasjement i landsdelen. De siste årene har det blitt lagt ned mange asylmottak, og vi har derfor fått en endring i dette arbeidet i lokalmenighetene. Blant de menigheter som har kirkeasylanter og menigheter i lokalsamfunn som har en større andel bosatte flyktninger og innvandrere, er engasjementet stort. Prosten i Senja viser til Lenvik, Bardu og Sørreisa menigheter som arbeider systematisk med arbeid for flyktninger og innvandrere i form av internasjonal kafe/språkkafe og leksehjelp. Lenvik menighet har en familie på tre som er kirkeasylanter på syvende året. I Bardu menighet ble familien på to som bodde i kirkeasyl i to år avsluttet i løpet av våren 2020. Kirken har et diakonalt ansvar for mennesker i nød. Det er en stor slitasje for de som lever lenge i kirkeasyl. De lokale menighetene gjør en formidabel innsats for kirkeasylantene som er i dyp nød. De hjelper til med livsmestring og håp i en vanskelig situasjon.

Det er vårt inntrykk og erfaring at menighetene gjør en stor innsats når nøden banker på døra, slik vi opplevde ved flyktningskrisen og ved de to kirkeasylene vi i 2020. Kanskje har vi en utfordring i å tenke hverdagslig rundt dette temaet, og kontinuerlig favne de som er nye i lokalsamfunnet inn i det kirkelige fellesskapet.

3.4.3 Religionsdialog

Mål: Arbeid med religionsdialog styrkes

Indikator: Antall fora for religionsdialog

Målet om å styrke arbeidet med religionsdialog er ikke nådd.

Det eneste prostiet i bispedømmet som rapporterer at det er etablert formelle fora for religionsdialog er Tromsø domprosti der det er etablert et samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn.

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Tromsø (STLT) lå i 2020 i praksis nede, etter et utfordrende år i 2019. Det har to ganger blitt forsøkt å avholde årsmøte, uten at nok medlemsorganisasjoner har møtt opp. Årsmøte med valg av nytt styre har derfor ikke blitt gjort, og Den norske kirke innehar dermed ledervervet på tredje året, noe som er uheldig.

Samtidig ble det gjort annet, mer sporadisk og uformelt, dialogarbeid gjennom andre kanaler i kirken i Tromsø, primært personlige kontakter. Denne type dialog finnes også i de andre prostiene som ikke på samme måte har etablerte fora for dette, så det er feil å si at det ikke finnes religionsdialog i resten av bispedømmet.

Arbeidet med religionsdialog ble ikke styrket i Nord-Hålogaland bispedømme i 2020. Det er ønskelig at STLT kan få en renessanse, men bispedømmet er pr. nå i praksis uten organisert religionsdialog.

3.4.4 Kirkens digitale nærvær

Mål: Kirken blir mer tilgjengelig på internett

Indikator: *Antall følgere på sosiale medier*

Målet om at kirken blir mer tilgjengelig på internett er nådd.

	2018	2019	2020	Endring
Antall følgere på Facebook	1 783	1 984	2376	19,8%

2020 har vært et unntaksår med tanke på digital kirke og sosiale medier, siden det i store deler av året har vært hovedkanal for mye av kirkens arbeid. Det er derfor svært vanskelig å sammenligne det som skjedde dette året med noe annet. Generelt kan vi si at det har vært gjort et enormt arbeid i mange menigheter med digitale gudstjenester, samtaletilbud, søndagskole, konfirmantundervisning også videre, og så videre. Dette har blitt gjort av nødvendighet og ikke først og fremst på grunn av en planlagt strategi, men samtidig må det understrekes at det har vært svært høy kvalitet på mye av det som har skjedd. 2020 kan sies å være åre der kirken virkelig ble en digital kirke.

2020 har også vist oss de store begrensningene som ligger i dette. Vi har lært nye måter å holde gudstjeneste på, nye måter å ha andre arrangementer på og nye måter å være kirke på. Og det må sies at alt av dette har ikke fungert. Å være kirke er først og fremst noe vi gjør når vi kommer fysisk sammen, og digitale gudstjenester har sine klare begrensninger, selv om de i 2020 både har vært nødvendige og gode innen sine forutsetninger.

Dette arbeidet har i stor grad foregått i lokalmenighetene, som i likhet med bispedømmet, ofte melder om en prosentvis stor øke i følgere på sosiale media. Fra biskop og bispedømmetrådets side har det vært også jobbet med å nå ut på digitale flater. Produksjoner

som ble gjort i forbindelse med påske, misjonsaksjonen og lignende nådde langt ut og ble godt mottatt.

Nord-Hålogaland bispedømmerådet, biskopen og ungdomsrådet har sider på Facebook som ligger til grunn for tallet i statistikkheftet. Fordelt som følgende:

Antall følgere på Facebook:	2019	2020
Bispedømmet	670	850
Biskopen	1000	1200
Ungdomsrådet	314	326
Totalt følgere på Facebook	1984	2376

Vi kan heller ikke i år se å ha fått tall på brukere på nettsidene våre, noe som gjør at det er umulig å si noe om hvorvidt vi lykkes med nettsidene våre. På generelt grunnlag kan det sies at det blir jobbet jevnt med bispedømmets nettsider og har et inntrykk av at de blir brukt. Menighetene i bispedømmet har ulik kvalitet på sine nettsider. Fra bispedømmeadministrasjonens side jobbes det med å motivere menighetene til aktiv bruk av nettsider.

Når det gjelder andre digitale hjelpemidler, som for eksempel digitale møteplattformer, har 2020 også ført til et gjennombrudd for bruk av disse. Det er ulikt hvor vant folk har blitt til slike møter, mye avhengig av smittetrykket der de bor og behovet for å ha møter med folk fra andre steder. Dette er en stor utfordring med denne møteformen. Det noen tar for gitt at alle behersker etter å ha måttet bruke det aktivt i nesten ett år, vil andre kanskje nesten ikke ha brukt og finne både vanskelig og fremmed. Den digitale revolusjonen som har skjedd i kirken i 2020 har også skapt et digitalt klasseskille noe det er svært viktig å ha i bakhodet.

Bispedømmet har ikke en dedikert kommunikasjonsmedarbeider, og det foreligger heller ingen konkrete planer i den retning.

3.4.5 Kirkens synlighet

Mål: Kirken blir mer synlig på arenaer i det offentlige rom

Indikator: *Antall artikler/treff på «Dnk» i radio, TV, print, nettaviser. Antall frokostseminar/annet*

Målet om at kirken blir mer synlig på arenaer i det offentlige rom er nådd.

Prostene rapporterer at de fleste soknene har egne hjemmesider og at de er på Facebook. Det er likevel et stort forbedringspotensial, særlig i å etablere gode og tjenlige nettsider. Flere sokn har menighetsblad som når bredt ut i lokalsamfunnet.

Kirkens samfunnsengasjement vises blant annet gjennom kirkens tilstedeværelse i media. Dette har særlig kommet til uttrykk i forbindelse med biskopens engasjement for den tamilske familien som sitter i kirkeasyl i Finnsnes. Lokalmenigheten i samarbeid med bispedømmerådet bidro til at dette fikk god mediedekning både lokalt og i landsdekkende aviser.

Biskopens påskekronikk ble publisert i flere av bispedømmets aviser og lest av mange.

I påsken 2020 har det vært overført tre TV-gudstjenester fra Tromsø Domkirke ved NRK. Det har også vært overført fire radiogudstjenester fra Elverhøy menighet, en av disse ble sendt

både på radio og TV (gjennomsnitt ca. 300 000 lyttere). Mange av bispedømmets menigheter har strømmet av gudstjenester, andakter, hilsener og musikk digitalt. Flere menigheter fikk tilskudd fra Kirkerådet til digitalt utstyr til å ta opp gudstjenester, andakter o.l. I mars inngikk Kautokeino menighet avtale med Guovdageiannu lagasradio (GLR)/Kautokeino nærradio og NRK Sápmi om radiogudstjenester våren 2020. Både Finnsnes og Alta hadde samarbeid med lokalavisen om strømming av gudstjenester på nett påsken og deler av våren 2020.

Rekrutteringsutfordringer, særlig i distriktene, får jevnlig dekning i lokalaviser. Det samme gjør indrekirkelige konflikter knyttet til lærespørsmål og ordninger. I små lokalsamfunn blir nytilsatte prester ofte gjenstand for portrettintervjuer og lignende.

Kulturarbeidet i kirka når langt og blir ofte gjenstand for oppmerksomhet i media. Særlig blir konserter omtalt i media både før og etter arrangementene er gjennomført, slik vises kirkens mangfold. Prosten i Nord-Troms trekker fram kirkemusikernes arbeid med salmekvelder og ulike kulturarrangement har vært førende for å gi kulturens plass i det kirkelige arbeidet.

Domprosten skapte stor debatt omkring kvinners prestatjeneste etter et innlegg i Vårt Land. Saken ble fanget opp av NRK Dagsnytt 18 og førte videre til uttalelser fra bispemøtet i oktober 2020 om kvinners prestatjeneste og forholdet til reservasjonsrett.

Kirka har vært nærværende i media i 2020 med en rekke kreative løsninger og ideer i forhold til pandemien, men også en rekke andre felt. Det er ingen tvil om den digitale deltakelsen har økt kraftig i 2020. Tromsø domkirke ble nominert til «Årets tromsøværing» i avisa itromso.no.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd ble gjenstand for kritikk i saken om utgivelsen av et kvensk salmehefte. Det ble debatt om innholdet i salmeheftet og om den opprinnelige salmekomiteens rolle i avslutningen av arbeidet med heftet. Bispedømmerådet vedtok i et ekstraordinært rådsmøte i juni at den opprinnelige salmekomiteen skal delta i slutføringen av salmeheftet.

Det kom mange reaksjoner på prekenen etter en konfirmasjonsgudstjeneste i Máze/Masi kirke i august. Gudstjenesten var streamet, og lå ute på internett en tid. Biskopen valgte å offentlig beklage innholdet i prekenen overfor konfirmantene, deres familier og gjester.

3.4.6 Samarbeid kirke/skole

Mål: Samarbeidet kirke/skole styrkes

Indikator: Antall besøk i barnehage/skole, samt barnehage- og skolegudstjenester

Målet om å styrke samarbeidet kirke/skole er delvis nådd.

	2017	2018	2019	2020
Antall gudstjenester for skoler	171	185	173	125
Antall gudstjenester for barnehagebarn	77	70	65	63
Antall besøk fra barnehager	158	190	183	97
Antall besøk fra skoler	100	128	108	76
Antall besøk i barnehager	64	48	72	33
Antall besøk i skoler	105	129	143	87

	2019	2020
Antall deltakere barnehagegudstjenester	2 898	1 794
Antall deltakere skolegudstjenester	20 973	4 640

Samtlige tall i kirke/skole-samarbeid går ned i 2020 sammenliknet med året før, og er i år også lavere enn i 2017, før en liten topp i 2018. Den generelle nedadgående tendensen skyldes først og fremst samfunnets økende sekularisering, og er et resultat av at vekten i skole/kirkesamarbeid mer mot kirken som den aktive part i samarbeidet.

Pandemisituasjonens påvirkning i Nord-Hålogaland på dette feltet er noe mindre enn i øvrige bispedømmer. Dette vitner om et generelt godt samarbeidsklima mellom barnehager og skoler, og lokale menigheter. Pandemisituasjonen blir tydeligst i statistikken på antall deltakere i arrangementene, og vitner om at en har i stor grad gjennomført arrangementene, men med smitteverntiltak og deltakerbegrensninger.

Prostene forteller at selv om flere skoler valgte å avlyse skolegudstjenester i 2020, har fleksibilitetn og løsningsviljen også vært stor, og en har gjennomført flere gudstjenester enn tidligere enkelte steder, men med antallsbegrensninger, samt utegudstjenester eller andre utendørs opplegg.

3.4.7 Samarbeidsråd for kristne kirker i Barentsregionen

Mål: Videreføre Samarbeidsråd for kristne kirker i Barentsregionen, SKKB
Indikator: Antall møtepunkt innenfor SKKB

Målet om å videreføre SKKB er nådd.

SKKB er et viktig samarbeid mellom kristne kirker i Barentsregionen. P. t. er det også den eneste formelle kanal for kontakt mellom Den norske kirke og Den russisk-ortodokse kirker som er åpen.

Målet for SKKB sitt arbeid er:

- å fremme forståelse for kirkelig samarbeid innen Barentsregionen
- fremme kontakt og fellesskap mellom kirkene i regionen på forskjellige nivå
- et kontaktorgan for regionens kirker der en kan informere om og drøfte saker som har felles interesse
- et forum for felles interesseområder i samvirke med andre.

Rådet for SKKB ledes av biskop Olav. Rådsmøtet avholdes hvert år og består av to stemmeberettigede fra hvert stift i tillegg til styret. Dessuten deltar også inviterte observatører og gjester. I år ble det 23. ordinære rådsmøte avviklet på digital plattform.

Styret hadde et møte i Murmansk i januar, før Covid-19. Der ble alle planlagte aktiviteter for året fastholdt. Kort tid senere ble det klart at fysiske møter ble umulig å gjennomføre. Det gikk bl.a. ut over den planlagte påskereisen til Murmansk. Hit kommer deltagere fra SKKB-området sammen for å delta i påskefeiringen til den russisk-ortodokse kirke. Også det planlagte pilegrimsseminaret ble avlyst.

Styret har gjennomført styremøtene digitalt og på telefon.

Kontakt og utveksling:

SKKBs arbeidsmåte er å legge til rette for møter og samlinger med ulike tema også utenom de formelle møtene vedrørende organisasjonens drift. Det er viktig for SKKB å legge til rette for at medlemmene kan møtes for å utveksle kunnskap, erfaringer og for å utvikle vennsksapsrelasjoner.

SKKB er avhengig av gode relasjoner mellom partene, mellom de ulike kirkene, stiftene, menighetene og helt ned på det personlige plan. Skal organisasjonen ha noen betydning for partene framover er det viktig at alle medlemsstiftene deltar i møter og planlagte arrangement. Ved å øke kontaktflaten styrkes den felles plattformen. Kontinuitet blant deltagerne fra de ulike partene etablerer kjennskap og nære relasjoner og er derfor viktig og medfører tillit. Det er en viktig forutsetning for å ha et godt samarbeidsklima når man skal forholde seg til hverandre på tvers av landegrenser, språkbarrierer og fundamentale dogmatiske syn, -store forskjeller på kirkelig forståelse og praksis.

Kontakt mellom biskopene er viktig. De siste årene har det vært utskifting av flere biskoper i den russisk-ortodokse kirke. Av forskjellige årsaker har noen av disse biskopene ikke møtte på rådsmøtene. Det svekker SKKBs fundament. For å konsolidere organisasjonen har Nord-Hålogaland biskop i lang tid forsøkt å finne anledning til å møte biskopene i den russisk-ortodokse kirke i Arkhangelsk og Murmansk stift for å etablere personlige relasjoner til dem. Så langt ikke har dette ikke lyktes. Et nytt forsøk vil bli gjort så snart Covid-19 situasjonen gjør det mulig.

Ungdomsarbeid er en del av kontakt og utveksling. På den måten kan vennskskapsrelasjonene på tvers av alle grenser og forskjeller ha betydning for SKKBs framtid. Styret legger vil derfor også legge til rette for økt ungdomsdeltakelse ved bl. a. SKKBs rådsmøte og andre arrangement.

Økonomi

Nord-Hålogaland bispedømmeråds bidrag til SKKBs økonomi ligger fast. Da fjorårets aktivitet begrenset seg til digitale møter ble utgiftene drastisk redusert. Bidraget fra Mellomkirkelig råd til dette økumeniske tiltaket ble derfor overført til SKKB ved årets utgang. Noe tilsvarende ble gjort fra Sør-Hålogaland bispedømmes vedkommende. Økonomien for SKKB er med det blitt styrket.

3.4.8 Beredskap

Det ble i 2019 satset på kompetanseheving innen beredskapsfeltet for alle kirkelig ansatte i bispedømmet. I forlengelse av dette skulle prestene tilbys et nasjonalt beredskapskurs i regi av Kirkerådet. Dette kurset var forventet gjennomført i 2020, men er fortsatt ikke ferdig utviklet.

3.4.9 Misjon

Mål: Flere menigheter er engasjert for misjon

Indikator: *Antall menigheter med inngått misjonsavtale*

Målet om at flere menigheter inngår misjonsavtaler er nådd.

Antall menigheter med misjonsavtaler

År	Antall menigheter	Antall menigheter med misjonsavtaler
2016	62	44
2017	62	44
2018	62	44
2019	61	49
2020	61	49

Tallet på misjonsavtaler har holdt seg stabilt i løpet av 2020.

SMM NH har stort sett hatt digitale møter, hovedsakelig på grunn av pandemisituasjonen.

I etterkant av store nedstengningen i mars 2020, var blant annet Nord-Hålogaland biskop og SMM NH initiativtager til en fellesaksjon blant menighetene i Nord-Hålogaland. Etter hvert kom Agder bispedømme i førersetet i det som ble den landsdekkende aksjonen «Sammen som kirke for hele verden» der menighetene fram mot St.Hans 2020 ble oppfordret til å samle inn økonomiske midler til organisasjonenes utenlandsarbeid. Aksjonen ble godt mottatt i Nord-Hålogaland, og 27 menigheter meldte seg.

Pandemisituasjonen påvirket misjonsorganisasjonene i Norge sterkt, og disse måtte melde til Den norske kirke at de ikke så seg i stand til å oppfylle sine økonomiske forpliktelser overfor kirken dette året som en direkte konsekvens av brått fallende inntekter. Nord-Hålogaland bispedømme overtok derfor finansieringen av misjonsrådgiverstillingen.

I det videre høringsarbeidet om den videre organiseringen av SMM som en følge av SMM sin interne evaluering, har Nord-Hålogaland bispedømme tydeliggjort at en uavhengig av hvordan utfallet av prosessen blir, ønsker å legge til rette for en regional misjonal fagressurs

3.4.10 Grønn kirke

Mål: Flere menigheter blir "Grønn menighet"

Indikator: *Antall grønne menigheter*

Målet om at flere menigheter blir grønne menigheter er ikke nådd.

Antall grønne menigheter og miljøfyrtårn i bispedømmet

	2018	2019	2020
Grønne menigheter	12	12	12
Miljøfyrtårn	2	2	2

Arbeidet med å få flere grønne menigheter har stått stille de siste årene. Kanskje er dette et tegn på at dette ikke er et prosjekt som har tålt tidens tann, men trenger en grundig fornyelse for å fremstå som relevant i en kirke der miljøfokus får større plass. At dette ikke gir seg utslag i flere grønne menigheter er bemerkelsesverdig.

Det har ikke kommet nye grønne menigheter i Nord-Hålogaland i 2020, men vi vet at minst en menighet har markert interesse for å bli grønn menighet.

3.5 Flere finner sin plass i kirkelig arbeid

Tallmateriale for Nord-Hålogaland bygger på SSB-rapport pr 19.02.2020

3.5.1 Rekruttering til vigslede stillinger

Mål: Rekruttering til prestetjenesten styrkes
Redusere antall vakante stillinger sammenlignet med forrige år
Indikator: Antall ledige prestestillinger i bispedømmet
Tilgang på nye prester – avgang fra prestetjenesten

Målet om styrket rekruttering til prestetjenesten er delvis nådd.

Rekrutteringssituasjonen i bispedømmet

Ubesatte stillinger	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nord-Hålogaland	9	8	8	19	19	20

Kirkerådet har endret rapporteringen i forhold til ledige stillinger fra 2017 til 2018. Dermed blir volumet ikke sammenlignbart med tidligere år.

Bispedømmerådet hadde ved utgangen av 2020, 20 ledige stillinger. Dette er en økning på en vakant stilling i forhold til inngangen av året.

Den tydeligste tendensen vi ser er at antall søkere i snitt pr stilling går ned med nesten en fjerdedel i Nord-Hålogaland bispedømme.

I 2020 har en høyere andel av søkerne som har fått tilbud om intervju eller fått tilbud om stillingen og takket nei. Vurderingen er at dette kan skyldes at det i 2020 i stor grad har gjennomført video-intervjuer til våre stillinger. Ved gjennomføring av intervju på video blir det mindre nærhet mellom intervjugruppen og søker, noe som kan ha en negativ effekt. I tillegg er det ofte lagt til rette for at søkere kunne besøke soknet i forbindelse med intervjuet. Erfaringen er at det er positivt med fysiske intervjuer, da dette gir en nærmere relasjon og samtidig gir søkerne en mulighet til å se landsdelen og noen ganger også soknene. Det har ikke vært mulig å gjennomføre i 2020.

Nyrekruttering

	Tilsettinger	Fratredene	Nyrekruttering 2018	Nyrekruttering 2019	Ny-rekruttering 2020
Nord-Hålogaland	7	4	3	3	4
Hele landet	44	81	-54	-37	-7

Tabellen fra "Statistikkheftet 2020" viser at Nord-Hålogaland bispedømme har positive tall for 2020 med tanke på nyrekruttering av prester.

Tallene angir tiltredelser og fratredelser som ikke skyldes overgang mellom prestestillinger eller avgang til alderspensjon. Avgang til avtalefestet pensjon inngår i tallet for fratredene. Dette viser at bispedømmerådet har nådd målsettingen om å rekruttere inn nye prester og samtidig greid å beholde prester i prestetjeneste.

Personalpolitikken må tilrettelegges slik at det fortsatt er attraktivt å bli værende i Nord-Hålogaland bispedømme.

Ny-rekruttering er et område med høyt fokus. Følgende rekrutteringstiltak har vært prioritert i 2020:

- Tilbud om sommervikariater til studenter og prester som har et potensiale for å gå inn i faste stillinger på sikt.
- God fasilitering ved vikariater, bosted, leiebil, veiledning og generell ivaretagelse.
- Invitasjon til middag ved biskopens besøk på utdanningsinstitusjonene.
- Det er tatt i bruk sosiale medier som Facebook og LinkedIn, og responsen har vært god.
- Kontakt og oppfølging av tidligere søkere/interessenter. Det jobbes systematisk for å få søkere som ikke når opp i konkurransen på en attraktiv stilling til å søke andre stillinger i bispedømmet.
- Vi har en studieordning som stimulerer til at våre prester gjennomfører videre- og etterutdanning.
- Et godt program for O1 og O2
- Generelt mye kontakt med studentene gjennom året.
- Imøtekomme ønsker fra studentene på O3/ Stiftspraksis

Møte med studenter høst 2020 ble ikke gjennomført som følge av smittevernsbegrensninger. Det er normalt god oppslutning blant studentene på besøk ved studiestedene. Både studenter som har bakgrunn fra bispedømmet, studenter som er tilknyttet bispedømmet gjennom VTP, samt øvrige studenter som viser interesse, deltar på biskopens rekrutteringsbesøk. Denne kontakten har vært avgjørende for at studenter har valgt å søke stilling i Nord-Hålogaland.

Tiltakslisten vil bli videreført i 2021.

Bispedømmerådet har besluttet å opprette et utvalg som skal være nytenkende med tanke på rekruttering til studier og stillinger. Utvalget har ikke trådt i funksjon på grunn av bemanningssituasjonen.

Arbeidsveiledning

Nord-Hålogaland bispedømme har satset stort på å utdanne nye veiledere. Høsten 2020 hadde 4 nye ABV-grupper oppstart, og flere nye grupper vil etableres i 2021. Gruppene er en nysatsing med kombinasjon av digitale og fysiske samlinger. Denne kombinasjonen frigjør mye reisetid i forhold til tidligere praksis. Dette medfører at oppslutningen om ABV har økt, ikke minst fra fellelrådsansatte. Flere av gruppene er tverrfaglige slik at det tilbys veiledning for alle profesjonsgrupper under biskopens tilsyn.

Alle nye prester får individuell startveiledning. Det tilbys også individuell veiledning ved behov. Nord-Hålogaland har solid tilgang på godkjente veiledere i regionen. Både egne ansatte, andre prester og fellelrådsansatte samt pensjonister.

Mål: Økt rekruttering til andre vigslede stillinger
Indikator: *Antallet vigslinger*

Målet om å øke rekruttering til vigslede stillinger er ikke nådd.

Nord-Hålogaland	Antall vigslinger	Prester	Andre
2016	4	3	1
2017*	1	1	0
2018	8	7	1
2019	3	1	2
2020	2	2	0

2 prester, ble vigslet til tjeneste i 2020.

3.5.2 Frivillighet

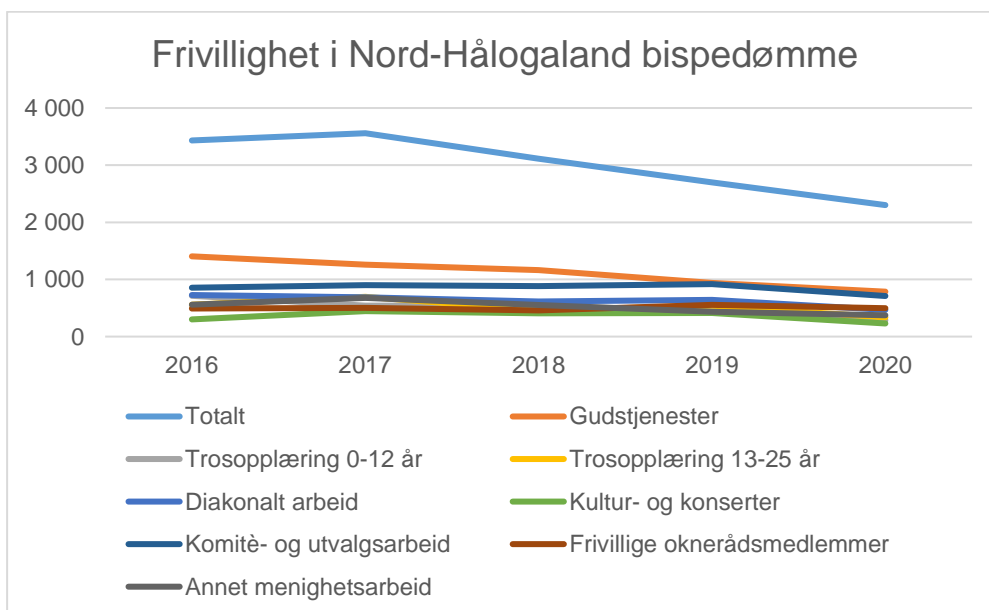
Mål: Flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirke
Indikator: *Antall frivillige*

Målet om at flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirken er ikke nådd.

Antall frivillige

	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt antall frivillige i Nord-Hålogaland bispedømme	3 430	3 559	3 113	2700	2301
Frivillige i planlegging og gjennomføring av gudstjenester	1 404	1 256	1 163	937	786
Frivillige i menighetens trosopplæringstiltak 0-12 år	713	544	542	440	286
Frivillige i menighetens trosopplæringstiltak 13-25 år	558	696	456	543	336
Frivillige i menighetens diakonale arbeid	727	689	617	641	467
Frivillige i menighetens kultur- og konsertarrangement	299	445	405	414	229
Frivillige i komité- og utvalgsarbeid	854	900	881	918	710
-medlemmer og varamedlemmer i menighetsråd	490	504	458	555	499
Frivillige i annet menighetsarbeid	559	677	550	433	499

Kilde: SSB

Prostene melder at pandemisituasjonen har gått hardt ut over frivilligheten. Statistikken viser likevel at effekten bare i noe grad forsterker den nedadgående tendensen. Prostene peker både på at det er færre arrangementer å involvere frivillige i, og at en av smittevern hensyn vegrer seg for å utfordre frivillige. Samtidig blir det også meldt at pandemisituasjonen gav andre oppgaver til frivillige, som f.eks. smittevern vakter under arrangementer i kirkene – oppgaver som det har blitt opplevd enkelt å gå inn i.

Det er knyttet en del bekymring til unges situasjon og isolasjon under pandemien. Det har i liten grad vært forsøkt med digitale erstatninger for ungdomsarbeidet under pandemien. Årsaken er at interessen for dette er lav hos ungdom, som er slitne av mye arbeid på digitale plattformer i hverdagen generelt og ønsker å kunne treffes sosialt.

3.5.3 Kirkelige medarbeidere trives i jobben

Mål: Økt tilfredshet i arbeidslivet

Indikator: *Ingen tilgjengelige*

Det har ikke vært gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020. Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført sist i 2019.

3.5.4 Tilbud for unge i menigheten

Tilbud for unge

		2016	2017	2018	2019	2020
13-17 år	Kontinuerlige tiltak	25	59	60	27	16
	Enkelttiltak	17	15	13	15	7
	Lederkurs	23	22	20	14	15
18-30 år	Kontinuerlige tiltak	5	12	7	10	13
	Enkelttiltak	7	11	6	1	5
	Lederkurs	7	3	5	3	2

Den nedadgående tendensen i tilbud for unge i menighetene har blitt dramatisk forsterket av pandemisituasjonen. Flere av prostiene har identifisert langsgående arbeid rette mot ungdom som et prioritert satsningsområde, men har ikke vært i stand til å effektivere dette i løpet av året, bl.a. på grunn av pandemisituasjonen.

Viktige satsningsområder som er blitt foreslått for nye prosjekter er ungdomsklubber og møtesteder for ungdom. Samtidig er noe av arbeidet knyttet til MILK og Norges KFUK-KFUM blant de tiltakene som har klart å ha en viss kontinuitet gjennom pandemisituasjonen. Refleksjonene lokalt her er at dersom en mister kontinuiteten i denne typen arbeid kan det få større konsekvenser på sikt.

3.6 Bemanning – presteskap og administrasjon

Gudstjenester

	Gudstj. søn- og helligdager 2019	Antall sokn 2019	Frekvens 2019	Gudstj. søn- og helligdager 2020	Antall sokn 2020	Frekvens 2020
Nord-Hålogaland	2844	61	71,7%	2459	62	65 %
Nasjonalt			61,3 %			54 %

Nord-Hålogaland bispedømme har en gudstjenestefrekvens på 65 % på søn- og helligdager. Dette er over landsgjennomsnittet.

Smitteverntiltak har nok i stor grad påvirket antallet gudstjenester på søndager og helligdager. I 2020 ble det gjennomført totalt 496 digitale aktiviteter knyttet til gudstjenestelivet. Det var totalt 155 960 deltakere på disse digitale aktivitetene knytte til gudstjenestelivet.

Gjennomsnittlig gudstjenestetall per presteårsverk

	Preste-årsverk	Totalt antall gudstjenester	Gjennomsnitt gudstj. per presteårsverk
Nord-Hålogaland	91	3226	35,45
Nasjonalt	1314,95	48 142	36,6

Prestene i Nord-Hålogaland bispedømme har et gudstjenesteantall litt under landsgjennomsnittet. I bispedømmet er det store avstander mellom de mange gudstjenestestedene. Det er viktig å opprettholde dagens antall gudstjenester for å sikre folkekirken tilstedeværelse i hele bispedømmet.

Kirkelige handlinger per prest

		Prest er	Ant. konfirm.	Per prest	Vieser	Per prest	Gravferd	Per prest	Dåps-handlinger	Per prest
19	Nord-Hålogaland	86	1 717	20,0	332	3,9	1 964	22,8	1 374	16,0
20	Nord-Hålogaland	91	1646	18,1	276	3	1909	21	1248	13,7
19	Nasjonalt	1301	34594	26,6	6246	4,8	35 042	27,0	27551	21,2
20	Nasjonalt	1315	32978	25,1	4361	3,3	34486	26,2	23500	17,9

Kirkelige handlinger per prest ligger under landsgjennomsnittet i alle kategorier. Dette skyldes i stor grad at vi har en utfordrende geografisk fordeling av sokn og gudstjenestesteder.

Vi ser en nedgang i antallet handlinger pr prest i alle kategorier. Vi antar at dette har sammenheng med begrensninger som følge av smitteverntiltak.

Prestedekning

	Prester/preste- årsverk	Medlemmer	Medlemmer og tilhørende	Medlemmer per prest	M og T per prest
Nord-Hålogaland 2018	85	183 304	188 636	2 157	2 219
Nord-Hålogaland 2019	86	181 604	186 242	2 112	2 166
Nord- Hålogaland 2020	91	181158	185146	1 991	2035
Nasjonalt 2018	1280,1	3 588 201	3 721 138	2 803	2 907
Nasjonalt 2019	1300,15	3 563 866	3 683 199	2 741	2 833
Nasjonalt 2020	1315	3 546 761	3 652 199	2 697	2 777

Antall medlemmer og antall kirkelige handlinger per prest i Nord-Hålogaland er under landsgjennomsnittet. Dette skyldes den utfordrende geografien.

Utfordringene i tiden fremover vil være å sikre god rekruttering til våre stillinger.

Alderssammensetning og stillingskategorier

	-39		40-49		50-59		60 +		Totalt
Nord-Hålogaland	14	20 %	21	30%	14	20 %	22	31 %	75
Totalt	221	18 %	298	24 %	382	30 %	352	28 %	1243

Utdrag av tabell 4.11

Aldersfordelingen i Nord-Hålogaland er god. Den er over landsgjennomsnittet for prester under 40 år og gruppen 40-49 år. Dette har sammenheng med vårt målrettede rekrutteringsarbeid overfor nyutdannede prester. I gruppen 50-59 er det under landsgjennomsnittet. Dette er en aldergruppe som det er utfordrende å rekruttere. Mobiliteten blant prester er blitt lavere i de senere år, særlig blant dem som har barn boende hjemme. I kategorien over 60 ligger vi over landsgjennomsnittet. Dette fordi flere av våre prester fylte 60 år i løpet av 2020.

Tendenser til at mange yngre søkere ønsker kapellanstillinger, da de ønsker kollegafelleskap og større staber. Vår utfordring er at vi har en høy andel enepreststillinger (sokneprest) som følge av geografiske forhold. Å tilby større arbeidsfelleskap er derfor krevende i deler av vårt bispedømme.

Bruk av pensjonister i årsverk:

	2018	2019	2020
Nord-Hålogaland	8,94	12,33	11,06
Snitt nasjonalt	5,5	6,5	6,9

Nord-Hålogaland bispedømme er og vil fortsatt være avhengig av pensjonister til å avhjelpe rekrutteringsutfordringene. I 2020 har antallet årsverk med pensjonister hatt en viss nedgang i forhold til 2019. Dette skyldes i hovedsak et tidvis noe redusert vikarbehov som følge av karantenebegrensninger og reduksjon i behovet for kirkelige handlinger som følge av smittevernstiltak.

Fremover vil det fortsatt være behov for pensjonister som dekker opp ledige stillinger. Pensjonistene er en verdifull ressurs.

Men flere av våre proster melder tilbake om at stor vikarbruk er en slitasje for de andre ansatte i soknet og prostiet. En av prostene skriver følgende:

«Det er helt nødvendig med vikarer, samtidig som tilnærmet alle staber er sliten etter mye utskiftninger i prestestaben – og stadig nye forklaringer, forandringer og mennesker å forholde seg til».

Slitasjen for andre ansatte ved hyppige vikarutskiftninger må tas på alvor. Det er særlig to tiltak som kan endre situasjonen:

1. Å få vikarer som blir over lengre tidsrom. Et alternativ vil være å ha større fokus på å få inn uordinerte vikarer i utdanningsstillinger.
2. Økt fokus og ressursbruk i forhold til både kortsiktig og langsiktig rekruttering av prester til utdanning og til faste stillinger.

Ekstratjenester i antall – gudstjeneste ved prest

	2018	2019	2020	Differanse	Endring 2018-2019
Nord-Hålogaland	39	40	24	-16	-40 %

Bruken av ekstratjenester er gått ned i Nord-Hålogaland bispedømme. Dette er en klar tendens nasjonalt. Forklaringen er redusert behov som følge av redusert antall tjenester som følge av smittevernstiltak.

Vurder rekrutteringssituasjonen totalt sett for prester og kirkelig tilsatte i bispedømmet.

Nord-Hålogaland bispedømme har en stor rekrutteringsutfordring i forhold til prestatjenesten.

Det er 20 stillinger som er uten fast prest, dette tilsvarer ca 22 % av våre faste stillinger. Antallet stillinger er økt med 5 i forhold til 2019, av disse er bare en stilling som er besatt. De andre fire stillingene er ubesatte, men to av dem ser ut til å bli besatt tidlig i 2021. De siste to prosjektstillingene har vi pr tiden ingen prester i.

Tradisjonelt sett er det i distriktene vi har hatt størst utfordringer i forhold til rekruttering. Rekrutteringsutfordringene har også i større grad kommet til byene i vårt bispedømme. Det er lyst ut stillinger i både Harstad, Alta og Tromsø uten å få noen kvalifiserte søkere til stillingene.

Nord-Hålogaland bispedømme har en del særskilte utfordringer som Kirkerådet har bedt oss ta tak i på bakgrunn av utviklingssamtaler i 2020. I forhold til rekruttering er det tatt opp at:

1. Bispedømmekontoret har behov for mere ressurser. Behov bør kartlegges og plan settes opp.
2. Det må utvikles opplegg for utdanningsstillinger som det er gjort i Sør-Hålogaland og Nidaros.

Disse punktene er ikke fulgt opp. Dette har sammenheng med ressursituasjonen på bispedømmekontoret, det er lite ressurser til å følge opp utfordringer knyttet til rekruttering.

Stillingene dekkes opp med vikarer. Det er utfordringer i forhold til å skaffe nok vikarer i perioder. Dette medfører at enkelte sokn får en redusert bemanning i perioder som følge av manglende vikartilgang. Det er også utfordrende å skaffe vikarer som kan være i tjeneste over lengre tid sammenhengende.

Utfordringer med mange vikarer er at dette medfører en slitasje for de andre ansatte i prostiet og soknet. Domprosten skriver som følger: «Både av domprost og domprostsekretær og av ansatte i menighetene brukes det mye tid på vikarer. For vikarer i kortere vikariater er det iblant et spørsmål om de egentlig har noen særlig effekt». Dette viser behovet for økt fokus på rekruttering til faste stillinger og utdanningsstillinger.

Andre kirkelige stillinger:

Det er forholdsvis få sokn som er betjent av diakon og/eller kateket.

Når disse stillingene lyses ut er det ofte få eller ingen søkere som har en kompetanse som gjør at de kan vigsles til kirkelig tjeneste.

Krevende økonomisk situasjon for mange kommuner gjør at det er vanskelig å skaffe finansiering til lokal finansieringsdel av diakonstillinger.

3.6 Biskopens virksomhet

Nord-Hålogaland biskop har i 2020 gjennomført visitas i følgende menigheter: Kautokeino/Guovadeaidnu, Tromsøysund og Ullsfjord, Dyrøy og Sørreisa samt Berlevåg. Det var planlagt to visitaser til, men disse måtte utsettes pga koronapandemien. I forbindelse med biskopens visitaser har følgende temaer blitt særlig løftet: diakoni, inkluderende kirkeliv, misjon, økt gudstjenestedeltakelse, trosopplæring, samisk og kvensk kirkeliv, samt frivillighet. Temaer som økonomi og byggetekniske utfordringer har vært nevnt på alle visitaser.

Kirken i lokalsamfunnet

Biskopen har utfordret menighetene til etablering av faste rutiner for samarbeid med lokale samfunnsinstitusjoner gjennom jevnlig kontaktmøter. Særlig gjelder dette innenfor diakoni, trosopplæring og gravferdsforvaltning. Økumenisk samarbeid mellom ulike kirkesamfunn samt samarbeid med kristne organisasjoner og arbeidslag er også vektlagt.

Diakoni og inkluderende kirkeliv

Biskopen har i alle visitaser lagt vekt på diakoni, og kirken som en del av lokalsamfunnet. Ved alle visitaser har det vært et særlig fokus på inkluderende kirkeliv. Dette har blitt satt i sammenheng med det pågående prosjektet bispedømmet har på dette området som vi tidligere har omtalt.

De yngre og trosopplæringen

Det er nå kun noen menigheter som ikke har godkjent trosopplæringsplan. Biskopen oppfordrer menighetene til å ha en realistisk plan i forhold til menighetenes ressurser, og oppfordrer til å knytte trosopplæringsarbeidet til menighetens øvrige barne- og ungdomsarbeid. Det har i 2020 vært lagt vekt på at menighetene har et tilbud til unge mellom 13-30 år.

Frivillighet og økt gudstjenestedeltakelse

Nord-Hålogaland bispedømme erfarer at oppslutningen rundt frivillighet i menighetene er synkende. Menighetene har derfor blitt oppfordret til å etablere en systematikk for oppfølging av frivillighet, slik at flere kan finne en meningsfull plass i menighetens fellesskap.

Kunst og kultur

Kunst og kultur er et av områdene av kirkens virksomhet som har opplevd vekst og høyere oppslutning de siste årene. Evangeliet kan formidles på mange måter og kanskje viser økt deltakelse på denne arenaen at kirken må tenke enda bredere rundt fokus på kultur i lokalmenighetene. Samarbeidet mellom menighet og lokalsamfunn blir ofte styrket ved kulturarrangement og det er fin måte å skape større eierskap til det som foregår i kirkene våre blant de som kanskje ikke dukker opp hver søndag på gudstjenester. Koronapandemien har i stor grad rammet det kulturelle arbeidet i menighetene.

I 2020 er det blitt laget ny bispekåpe til bispedømmet. Bispekåpa er inspirert av greneveving og nordlyset. Veveteknikken er spesielt kjent gjennom manndalsgrena fra Manndalen i Nord-Troms. På grunn av pandemien ble ikke kåpa tatt i bruk dette året, men tas i bruk ved første anledning i 2021.

Biskopen ønsker at økt satsing på kunst og kultur skal få høy prioritet de kommende årene.

Samisk

Nord-Hålogaland bispedømmeråd er gitt et særlig ansvar i forhold til samisk kirkeliv, med fokus på nordsamisk. Biskopen er tydelig på at samisk språk og kultur skal synliggjøres i våre kirkelige samlinger, både visuelt, språklig og musikalsk. Dette har det vært fokus på i alle visitaser.

Kvensk

I 2019 gav kirkerådet Nord-Hålogaland bispedømmeråd et nasjonalt ansvar for ivaretagelse av kvensk kirkeliv. Dette gir også biskopen et naturlig engasjement i å motivere menighetene til å ta i bruk og synliggjøre kvensk språk og kultur.

Misjon

Biskopen fremmer aktivt misjonsperspektivet i møte med menigheter og poengterer at vi er del av en global og misjonerende kirke. I 2020 var Nord-Hålogaland bispedømme en aktiv pådriver i aksjonen «Sammen som kirke i hele verden», menighetenes misjonssolidaritet under koronapandemien.

Møter med organisasjoner og grupperinger i kirken

Biskopen hadde sitt årlige møte med ledere for ulike læstadianske retninger.

Rekruttering

Biskopen har besøkt de ulike studiestedene som utdanner prester. Samlingen knyttet til "Veien til prestedtjeneste og Veien til vigslet tjeneste» ble i 2020 arrangert for Nord-Hålogaland bispedømme alene.

Arbeidsveiledning

Biskopen har ansvaret for bispedømmets arbeidsveiledning som tilbys alle nye prester i en toårsperiode, samt andre prester etter behov og ønske. I 2020 har man kommet godt i gang med veiledning via digitale medier. Dette var påbegynt allerede i 2019, og dermed var det enklere å kunne fortsette med dette når pandemien gjorde dette helt nødvendig.

Avlyste, utsatte og digitale arrangementer

Pandemien førte til mange endringer i forhold til det som var planlagt.

Planlagte stiftsdager med alle kirkelige ansatte i bispedømmet ble utsatt til 2021.

Det årlige møtet i Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barents-regionen (SKKB) ble til et enkelt digitalt møte.

Det ble avholdt utallige digitale prostemøter, på det mest intense våren 2020 var dette ukentlig. Kontaktmøter med tillitsvalgte, møter med kirkevergelaget og mange andre møter har også hatt stor hyppighet. For en stor del har også interne møter med bispedømmets administrasjon vært digitale.

Også nasjonalt har det vært høy frekvens på møtevirksomheten, både bispemøter og møter med stiftsdirektører og administrativ ledelse i kirkerådet.

Mye går tapt når man ikke kan møtes ansikt til ansikt, men hyppige møter i ulike sammenhenger har likevel ført til god kontakt og gode prosesser.

4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 HMS/Arbeidsmiljø

Sykefravær

Utdrag av tabell 6.1

Totalt – prester	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Nord- Hålogaland	3,51	0,53	0,93	0,89	1,15
Den norske kirke	5,40	0,35	0,89	1,06	3,10

Sykefraværet for prester er under landsgjennomsnittet

Korttidsfraværet 1-3 dager er 0,18 over gjennomsnittet. En forklaring kan være at det over tid har vært fokusert på at egenmeldt sykefravær skal meldes. Innføring av planlegging i arbeidstidsregistreringsverktøyet "Tid" har medført økt registrering av egenmelding.

Det er også fokus på sykefravær med tanke på antall ledige stillinger og bruk av vikarer. Dette blir jevnlig tematisert i møter med proster, tillitsvalgte og verneombud. Dette følges også opp fremover.

Langtidsfraværet ligger under landsgjennomsnittet. Det har vært en økning i sykefraværet i Nord-Hålogaland bispedømme hvis en sammenligner med tallene for 2019, økningen totalt sett er 0,25 for vårt bispedømme. Dette er lavere enn den nasjonale økningen.

Alle ansatte	Prosent	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Nord- Hålogaland	4,16	0,59	1,01	1,09	1,48
Den norske kirke	5,37	0,38	0,89	1,09	3,01

Sykefraværet for alle ansatte er under landsgjennomsnittet. Sammenliknes sykefravær alle ansatte med sykefravær totalt-presteskapet har presteskapet et lavere sykefravær enn øvrige ansatte.

Det arbeides systematisk med å redusere sykefraværet.

Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

Nord-Hålogaland bispedømmeråd viser til "Varslingsrutiner for de som er ansatt i rettssubjektet Den norske kirke". Behandlet i AMU 24.11.2017, sak 32/2007.

Biskop og bispedømmeråd forholder seg til de håndbøker og rutiner som er utarbeidet for rDnk.

Det er et kontinuerlig arbeid, blant annet gjennom RAMU, med å senke terskelen for å melde avvik og kritikkverdige forhold. Det foreligger en prosedyre som er kjent for alle ansatte.

4.2 Likestilling

Kvinneandel i presteskaper

Kvinner	Totalt	Kvinneandel 2020	Kvinneandel 2019	Kvinneandel 2018	Kvinneandel 2017	Kvinneandel 2016
21	69,2	30,35	33,29	27 %	29,8 %	30 %

Det jobbes systematisk med å holde fokus på å øke andelen kvinner i prestatjenesten i bispedømmet. Kvinneandel i presteskaper er på 30,35 %. Dette er en nedgang på ca 3 prosentpoeng i forhold til 2019.

Bispedømmerådet har som politikk at ingen skal diskrimineres på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, seksuell legning eller religion.

Flere steder i bispedømmet er det kristne organisasjoner som eier bygninger som er vigslet til kirkelig bruk og hvor det holdes gudstjeneste. Noen organisasjoner ønsker ikke å samarbeide med kvinnelige prester, prester som er gjengifte eller prester som er positive til å vie personer av samme kjønn. Vårt mål er å ivareta både søkere til stillinger i disse områdene, samt menighetene det søkes til i slike ansettelsesforhold.

Kvinneandel i lederstillinger, biskoper og proster

Kvinner	Totalt	Kvinneandel
0	9	0 %

Ved inngangen til 2020 var det to kvinnelige proster i Nord-Hålogaland bispedømme. Ved inngangen til 2021 var det ingen kvinnelige proster i tjeneste. Endringene er et resultat av sammenslåing av to prostier, hvor den ene prosten var en kvinne. Hun er nå sluttet i vårt bispedømme og gått over i prestatjeneste i et annet bispedømme.

Den andre kvinnelige prosten er nå fungerende kirkefagsjef ved bispedømmekontoret.

Det arbeides nå med tiltak for å øke rekrutteringen av kvinner til lederstillinger. Det vurderes å gi egnede kvinnelige prester utdanning innen ledelse, og det bli et økt fokus på ledelse på våre kvinneprestmøter fremover. Det er ønskelig å utarbeide en strategisk plan for å øke andelen kvinner i lederstillinger i bispedømmet.

Ved de siste prosteutlysningene har det ikke kommet kvinnelige søkere.

Søknader og tilsetninger presteskaper

	Antall søknader	Antall kvinner	Prosentandel kvinner	Antall tilsetninger	Antall kvinner	Prosentandel kvinner
2019	61	27	44%	16	8	50%
2020	57	17	30 %	18	6	33%

Det er en nedgang i antallet søkere totalt sett på 6,5 % sammenlignet med 2019. For kvinnelige søkere er nedgangen på 37 %. Nedgangen blant kvinnelige søkere er langt høyere enn nedgangen totalt sett.

Den samme tendensen viser seg i forhold til tilsettinger. Vi har økt antallet tilsettinger totalt sett, men antallet kvinnelige tilsettinger er redusert med 25 % sammenlignet med 2019. Dette har selvsagt sammenheng med at antallet kvinnelige søkere har gått kraftig ned.

Vi må vurdere tiltak for å øke andelen kvinnelige søkere.

4.3 Vurdering av mislighetsrisiko

Nord-Hålogaland bispedømmeråd følger etablerte rutiner og systemer innenfor både økonomi- og personalområdet.

Rutinebeskrivelser og systemoppsett er etablert, med bl.a. krav om 2 godkjennerer før utbetaling skjer. På de fleste områder er siste godkjenning sentralisert til 1-2 personer, noe som anses som viktig for å ivareta lik praktisering av regelverket.

Det er relativt mange personer, både i bispedømmeadministrasjonen og i prostiene, som er involvert i ulike prosesser som medfører en økonomisk forpliktelse for bispedømmerådet og Dnk.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har vedtatt «Ethiske retningslinjer for Nord-Hålogaland bispedømmeråd». I retningslinjene tematiseres følgende:

- Forhold på arbeidsplassen
- Habilitet
- Konfidensialitet
- Lojalitet
- Mobbing og diskriminering
- Forhold til rus/rusmidler
- Sosiale medier og media
- Ekstraverv
- Overgrep
- Reiser
- Forvaltning av offentlige midler
- Personlige gaver
- Interne misligheter
- Varsling.

Det er i 2020 gjennomført revisjon av «Personvern og informasjonssikkerhet i Nord-Hålogaland bispedømme». Gjennom revisjonen ble det stilt spørsmål og gitt anbefalinger som er med på å øke bevisstheten rundt personvern og informasjonssikkerhet. Revisjonen kom med anbefalinger som er fulgt opp i ettertid.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har ingen indikasjoner på at det i 2020 har vært noen form for misligheter.

5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Kirkerådet spør: Hvordan kan kirken bidra til at sivilsamfunnet kommer på fote igjen med hensyn til utfordringer innen arbeidsmarked, demokrati, psykisk helse, ensomhet, vold og overgrep, digitalisering mm. Hvordan kan kirkens diakonale og samfunnsbyggende arbeid synliggjøres som en del av sivilsamfunnet?

Den norske kirke har som Norges største trossamfunn et betydelig samfunnsansvar som kan forstås både i en samfunnsmessig/sosial kontekst samt fra et teologisk perspektiv. I løpet av 2020 har det vært nødvendig med radikale samfunnstiltak i hele landet for å begrense smitte under den pågående Covid-19-pandemien. Effekten av disse tiltakene har hatt negativ påvirkning på samfunnet – et samfunn vi som kirke er en viktig del av.

Tiltakene har rammet vår daglige virksomhet som kirke og ført til en krevende arbeidssituasjon for både lønnede og ulønnede medarbeidere. Tiltakene har også rammet mange privatpersoner. Når vi ønsker å se på hvordan vi som kirke kan være med å bygge opp igjen samfunnet, i samarbeid med samfunnets øvrige institusjoner og myndigheter lokalt, regionalt og nasjonalt, er det et viktig utgangspunkt å understreke nettopp at vi gjør dette som en del av dette samfunnet.

Kirken samfunnsansvar utledes ikke bare av vår majoritetsposisjon som trossamfunn, offentlige finansiering og landsdekkende lokale tilstedeværelse. At kirken ønsker å være en aktiv samfunnsaktør, er ikke begrunnet i opprettholdelse av medlemstall, omdømme og offentlige tilskudd – men i kirkens eget kall til å være med å virkeliggjøre evangeliet i det samfunnet vi er en del av. Kun med dette som hovedmotivasjon blir det relevant å spørre slik Kirkerådet gjør – «hvordan vi som kirke best kan bidra til at samfunnet kommer på fote igjen?»

I Nord-Hålogaland ser vi at lokalmenighetene har vært aktivt til stede i lokalsamfunnene under smitteverntiltakene. En har startet lokale matutdelinger, strukket seg langt for å tilby samtaler og avhjelpe ensomhet. Det er gjort en stor innsats for å kunne holde de gudstjenester og samlinger som er mulig innenfor rammene av gjeldende smittevern, og det er lagt til rette for forkynnelse og andakter i på digitale plattformer. Lokalmenighetene har med andre ord vært tett på behovene flere steder.

Myndighetene anslår at vi må leve med mer eller mindre strenge smitteverntiltak ennå en stund framover. Etter hvert som befolkningen blir trette av tiltakene, og en i samfunnet blir mindre sensitive for konsekvensene for de som rammes hardest, er det enda viktigere at vi som kirke fortsetter å være tydelig til stede – hovedsakelig gjennom lokalmenighetene. Dette krever motivasjon, og ressurser, og det å tilrettelegge for dette vil i det kommende året være den viktigste oppgaven for kirken.

Kirkens oppdrag kan konkretiseres gjennom tre hovedfokus som forsterker hverandre og virker sammen: Det forkynnende, det diakonale og det rettferdighetssøkende. Alle disse tre kan få tydelig uttrykk gjennom lokalmenighetens arbeid, for eksempel ved:

- Å opprettholde gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger og bevisst arbeid med livsfortolkning og kontekstuelle erfaringer i lokalsamfunnene i forkynnelsesarbeidet.

- Bruke trosopplæringsarenaene som sosiale arenaer for barn og unge for å motvirke sosial isolasjon og skape nettverk for sosial kontakt.
- Se på hva en kan gjøre av konkrete diakonale tiltak som bistand med oppgaver, matutdeling, samtaler og oppsøkende virksomhet for å motvirke isolasjon.
- Påtale urettferdighet og skjevheter i samfunnet i forbindelse med gjennomføring av smitteverntiltak.
- Holde fokuset på de som fortsatt vil være rammet av konsekvensene av smitteverntiltakene etter hvert som samfunnet blir mer normalisert.

Gjennom et målrettet lokalt arbeid og tilstedeværelse i lokalsamfunnet, blir også kirkens diakonale og samfunnsbyggende arbeid synliggjort. Samtidig er det viktig å merke seg at dette ikke er et mål i seg selv, men vil være en bieffekt som kan styrke vårt omdømme, dersom kirken faktisk gjør et godt arbeid lokalt.

6 ÅRSREGNSKAP

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2020

Innledning

Nord-Hålogaland bispedømmeråd er et folkevalgt organ som velges etter regler fastsatt av Kirkemøtet. Videre er bispedømmerådet en del av rettssubjektet Den norske kirke og dekker Troms og Finnmark fylke og Svalbard

Hovedoppgaven for bispedømmerådet er regulert i Kirkelov og Gravferdslov, samt gjennom delegasjon av myndighet fra Kirkemøtet/Kirkerådet. Viktige oppgaver er av forvaltningsmessig karakter knyttet til prestedtjenesten og forvaltning av ulike tilskudd.

Ved utgangen av 2020 var det 104,75 årsverk ved Nord-Hålogaland bispedømmeråd (inkl. Svalbard kirke), fordelt på 90,0 prestestillinger, 13,75 i administrasjon og 4,6 andre.

Vurdering av vesentlige forhold

Nord-Hålogaland bispedømmeråds tildeling til drift er kr. 87.632.000,-. Bispedømmerådet har utfordringer i fht. Rekruttering til prestestillinger, noe som blir synliggjort når det gjelder økonomiske resultater.

Den vesentligste årsaken til et samlet mindreforbruk i driftsregnskapet på kr. 2.908.000,- er å finne innenfor lønn og godtgjørelser hvor mindreforbruket utgjør kr. 3.852.000.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakanser både i presteskaper og ved bispedømmekontoret, samt syke- og fødselspengerefusjoner fra NAV. For Kirkelig administrasjon er mindreforbruket kr. 613.000,-.

Refusjoner knyttet til sykefravær og foreldrepermisjoner er ca. kr. 615.000,- høyere enn budsjettert. Reisekostnader er ca. kr. 1.100.000 over budsjett. Dette har sammenheng med bedre tilgang på vikarer enn forutsatt i budsjett.

Tildelingen til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk er kr. 32.013.000. Disse øremerkede midlene fordeles videre til fellesråd/menighetsråd etter egne rutiner og kriterier, og går i hovedsak til finansiering av lokale stillinger. Mindreforbruk i 2020 for budsjettgruppe 1B – Tilskudd er på kr. 895.000,-. Også i dette området skyldes mindreforbruket i stor grad vakanser og sykefravær i de lokale stillingene. Det er utfordringer knyttet til enkelte fellesråds overholdelse av våre krav til rapportering, noe som har medført avkortning av våre utbetalinger.

Disponible midler (balansepost - konto 2050):

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk pr. 31.12.2020 fra tidligere år (2018 – 2019) på kr. 10.917.000, som fordeler seg på:

- Drift (budsjettgruppe 1) kr. 7.718.000
- Tilskudd (budsjettgruppe 2) kr. 3.199.000

Mindreforbruket i 2020 vil komme i tillegg, gitt evt. begrensninger som vedtas av Kirkerådet i fbm. avslutningen av 2020-regnskapet for rettssubjektet Den norske kirke som helhet.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har i sak 64/19 bl.a. vedtatt disponering av mindreforbruk, der det vises til sak 56/19 «Kirkelig inndeling i Nord-Hålogaland bispedømme. Delrapport II»:

- Nord-Troms prosti. Prosjektstilling for kateket/diakon i 3 år med maks tilskudd fra bispedømmerådet med kr. 1.500.000.
- Hammerfest prosti. Prosjektstilling for kateket/diakon i inntil 3 år med maks tilskudd fra bispedømmerådet med kr. 1.500.000.

Videre vises det i sak 64/19 også til sak 43/19 «Opprettelse av prosjektstillinger i inntil 3 år» der man har vedtatt å opprette inntil 3 prestestillinger i en periode på 3 år. Lønnskostnader pr. år kr. 750.000 pr. stilling, dvs. totalt kr. 2.250.000 pr år.

Videre vises det i sak 64/19 til egen sak 65/19 (samme møte) om opprettelse av 3-årig prosjektstilling som følger forsoningskommisjonens arbeid. Vedtak i sak 65/19 lyder: «Nord-Hålogaland bispedømmeråd oppretter og er ansvarlig for finansieringen av en 3-årig prosjektstilling, innenfor en økonomisk ramme på 3 mill. i prosjektperioden (3 år). Prosjektet gjennomføres i samarbeid med VID og følger Sannhets og forsoningskommisjonens arbeid.» Nord-Hålogaland bispedømmeråd har gjennom disse tiltakene pådratt seg en årlig forpliktelse på inntil kr. 6.170.000 pr år i perioden 2020 – 2022, totalt kr. 18.510.000 for hele perioden. I tillegg til mindreforbruket for 2018 og 2019 nevnt ovenfor må dette dekkes inn gjennom fremtidige bevilgninger og/eller forventede mindreforbruk som følge av en utfordrende rekrutteringssituasjon.

Tromsø 05.03.2021

Marta Kristine Ims
Bispedømmerådsleder

Oddgeir Stenersen
Stiftsdirektør

Budsjettgruppe 1 A - Drift

Tildeling til lønn og drift i budsjettgruppe 1 A var i 2020 på til sammen 87.632.000.

Totalt ble det kostnadsført kr. 84.724.000, som gir et mindreforbruk på kr. 2.908.000.

Mindreforbruket utgjør 3,32 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1A - Driftsregnskapet	31.12.2020	31.12.2020	
Inntekter	-2 053	-1 902	151
Tilskudd/varekjøp	1 038	200	-838
Lønnskostnader	71 370	75 222	3 852
Andre driftskostn	14 369	14 112	-257
Sum budsjettgruppe 1A	84 724	87 632	2 908

Kontoklasse 3 – Inntekter viser en merinntekt på kr. 151.000.

Dette skyldes i hovedsak merinntekt knyttet til inntektsføring av tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til prosjekt om Kvenske salmer.

Kontoklasse 4 – Tilskudd til eksterne viser et merforbruk på kr. 838.000.

Kostnader her er i hovedsak knyttet til driftsstøtte til Kirkens SOS Nord-Hålogaland, Tromsø Internasjonale Kirkefestival og Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen (SKKB). Dette er tilskuddsordninger i regi av Nord-Hålogaland bispedømmeråd og kommer i tillegg til de sentrale tilskuddsordningene i budsjettgruppe 1 B. Kun deler av disse var lagt inn i budsjettet for 2020.

Kontoklasse 5 – Lønnskostnader viser et samlet mindreforbruk på kr. 3.852.000.

Mindreforbruket her skyldes i hovedsak vakanser både i presteskaper og ved bispedømmekontoret, samt syke- og fødselspengerefusjoner fra NAV.

Direkte lønnskostnader for fast ansatte og vikarer (inkl. tilleggslønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift) viser et mindreforbruk på kr. 2.140.000.

Syke- og fødselspengerefusjoner viser en inntekt på kr. 2.250.000.

Andre lønnsrelaterte refusjoner og avsetninger viser en merkostnad på kr. 538.000. Herunder er prosjektstilling i samarbeid med VID vitenskapelig høyskole.

Mindreforbruket innenfor Kirkelig administrasjon utgjør kr. 613.000 av et samlet lønnsbudsjett på kr. 9.887.000. Dette utgjør 6,20 % av budsjettet.

Tilsvarende er mindreforbruket innenfor Prestetjenesten på kr. 3.240.000 av et samlet lønnsbudsjett på kr. 65.335.000. Dette utgjør 4,96 % av budsjettet.

Kontoklassene 6, 7 og 8 – Andre driftskostnader (drifts- og reisekostnader) viser et samlet merforbruk på kr. 257.000.

Dette skyldes hovedsakelig reisekostnader, som har et merforbruk på kr. 374.000. Driftskostnader for øvrig har et mindreforbruk på kr. 117.000.

Budsjettgruppe 1 B - Tilskudd

Tildelingen til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk i budsjettgruppe 1 B var i 2020 på til sammen kr. 32.013.000. I tillegg har bispedømmerrådet disponert OVF-midler i 2020 på kr. 574.000. Totalt utgjør dette kr. 32.587.000.

Tilskudd relatert til diakoni og undervisning gjelder for 16 diakonstillinger (hvorav 2 nye i 2019) og 14 kateketstillinger, som alle er ansatt i fellesrådslinja.

Totalt ble det kostnadsført kr. 31.692.000, noe som gir et mindreforbruk på kr. 895.000 (hvorav kr. 115.000 gjelder OVF-midler, se særskilt om dette nedenfor).

Utenom OVF-midlene er det et mindreforbruk på kr. 780.000, som utgjør 2,44 % av tildelingen ekskl. OVF-midler.

Budsjetgruppe 1B, 2, 3 m.fl. - Tilskudd *	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2020	31.12.2020	
Trosopplæring	17 056	18 099	1 043
Diakoni	5 300	5 390	90
Undervisning	8 527	8 224	-303
Kirkemusikk	350	300	-50
Domkirke (Oslo og Nidaros)	-	-	-
Gruppe 2 (kun KR)	-	-	-
Gruppe 3 (kun KR)	-	-	-
Annet (inkl OVF)	459	574	115
Sum budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl.	31 692	32 587	895

Tilskudd til trosopplæring viser et mindreforbruk på kr. 1.043.000. I hovedsak skyldes dette forhold hos fellesrådene (bl.a. vakanser/sykefravær i stillinger) som medfører at de ikke bruker tildelte tilskuddsmidler tidligere år slik at har blitt gjort avregning på utbetalingene for 2020.

Tilskudd til diakoni, undervisning og kirkemusikk viser et merforbruk på kr. 263.000. Her inngår bl.a. 100 % tilskuddsfinansiering av 2 prosjektstillinger innen undervisning og 1 prosjektstilling innen diakoni (3-årige prosjektstillinger i prosti uten slike fagstillinger).

Særskilt om OVF-tilskuddet

Avkastningen fra Opplysningsvesenets fond er primært ment brukt til nye tiltak og prosjekter som kan bidra til en stadig fornyelse av kirken. De disponible fondsmidler til kirkelige formål skal i hovedsak benyttes innenfor de arbeidsfelter Kirkemøtet til enhver tid vedtar som satsningsområder. Prosjektene kan ha en varighet fra ett til tre år. Det må søkes for hvert år. Allerede igangsatte prosjekter vil prioriteres de påfølgende år, men dette forutsetter at foreløpig prosjektrapport viser at prosjektet har den planlagte progresjon.

Nord-Hålogaland bispedømmerråd har vedtatt følgende kriterier for tildeling av OVF-midler:

- Søknader til finansiering av større prosjekter innen diakoni og kirkemusikk/kultur, herunder også tverrfaglige prosjekter av typen kulturdiakoni. Dette bør være prosjekter som har som målsetting å bygge kompetanse og etablere aktiviteter som kan videreføres etter at prosjektperioden er avsluttet.
- Søknader til finansiering av mindre enkeltprosjekter innenfor satsningsområdene
  - Diakoni
  - Kirkemusikk og kultur

- Barn og unge
- Gudstjenesteliv
- Samisk kirkeliv

Følgende kan søke om tilskudd fra OVF:

- Lokale og regionale råd og grupper innen Den norske kirke
- Instanser innen Den norske kirke hvis virkefelt omfatter hele landet eller en større region enn ett bispedømme

OVF-tildelingen for 2020 var på kr. 574.000 (uendret siste 3 år).

Tildelingen ble i april 2020 sin helhet vedtatt disponert til tilskudd til ulike menighetsråd/fellestråd etter søknader fra disse.

Som følge av korona-situasjonen er det for enkelte tildelinger ikke foretatt utbetaling (avlyste/utsatte prosjekter), noe som gir et mindreforbruk på kr. 115.000,-.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2020		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491	-		-
Diakoni - 492	221		-221
Barn og unge - 493	-		-
Gudstjenesteliv - 494	35		-35
Kirkemusikk og kultur -495	163		-163
Samisk kirkeliv -496	-		-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	40		-40
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498	-		-
		574	574
Ovf total (for rapportering til Ovf)	459	574	115

Det foreligger ikke budsjett for OVF-midlene som spesifiserer disse på de ulike satsningsområdene.

Akkumulert mindreforbruk:

Nord-Hålogaland bispedømmeråd har gjennom mindreforbruk i årene 2018 og 2019 opparbeidet seg en egenkapital på til sammen kr. 10.917.000.

For 2018 ble mindreforbruket i sin helhet avsatt som egenkapital, mens det for 2019 ble avkortet til 87 % i fbm. Kirkerådets behandling av det samlede årsregnskapet for rettssubjektet Den norske kirke.

Akkumulert mer-/mindreforbruk

-formål: vise "oppsparte midler" for enhetene og endringen i disse

	Akkumulert "beholdning" pr 01.01.2020	Mer-/mindreforbruk 2020	Akkumulert "beholdning" pr. 31.12.2020
Akkumulert mer-/mindreforbruk			
Akkumulert i budsjettgruppe 1A	7 718	2 908	10 626
Akkumulert i budsjettgruppe 1B	3 199	895	4 094
Sum budsjettgrupper	10 917	3 803	14 720

Dette forutsetter at bispedømmerådene får beholde akkumulert mindreforbruk i sin helhet.

Kirkerådet vil i fbm. regnskapsavleggelsen for 2020 vurdere begrensninger i nivået for oppspart egenkapital i de ulike enhetene. For stor andel av egenkapital som er låst til de enkelte enhetene kan medføre utfordringer for retssubjektet samlet sett.

Nøkkeltall Svalbard kirke

Nøkkeltall for årsregnskapet 2020:

Tabellen viser nøkkeltall basert på informasjon fra del VI Årsregnskapet, for de siste 3 år.

Beløp i hele tusen

Nøkkeltall for årsregnskapet	2018	2019	2020
Antall årsverk	3,00	3,00	3,00
- herav prestedtjeneste	1,00	1,00	1,00
Samlet tildeling budsjettgruppe 1 A-Drift	5 810	5 500	5 500
Netto driftskostnader	4 836	5 501	5 774
Lønnsandel av driftskostnader	40,9 %	42,4 %	41,7 %
Andel lønn brukt i prestedtjenesten*	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Lønnskostnader pr årsverk	660	778	803

*) Svalbard Kirkes regnskap skiller ikke mellom prestedtjeneste og øvrige ansatte/oppgaver.